

ROMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

ŘÍJEN 2013

Tábor s Asterixem a Obelixem

Posledních 11 let táboříme na louce u Báčovic blízko Pelhřimova. Je to nejkrásnější tábořiště, které jsme kdy měli.

Na táboře bylo 20 dětí, 8 vedoucích a všechno samé holky.

Letos jsme naši louku proměnily na malou galskou vesničku uprostřed hlubokých lesů. Poslední, kterou Římané ještě nedobyl. Táborová hra byla podle dobrodružství Asterixe a Obelix. Lesy byly hluboké a plné divočáků. Divočáka jsme měly i na táborové vlajce a Obelix si s sebou vždycky jednoho pořádného divočáka nosil – to kdyby dostal náhodou hlad.

Stopovaly jsme divočáky, lovily divočáky a jedly divočáky. Drtily jsme Římany, mlátily jsme Římany a trápily je. Neboží Římané byli prostě chudáci k politování. Sázely jsme prastaré duby, sbíraly jsme magické rostliny, pomáhaly našemu druidovi vařit kouzelné lektvary, sháněly jsme zlatý srp, hlídaly kouzelný kotlík a přepravovaly menhiry.

Ještě musím napsat, že na tábory jezdím spoustu let, ale počasí jako letos, to tu ještě nebylo. Nikdy jsem si nemyslela, že za celý tábor nevytáhnu pláštěnku nebo bundu.

Jasně nebe plné hvězdy, úplněk při kterém by se dalo číst, a to celé tři týdny (tedy ten úplněk tři týdny netrval, to už by opravdu nebylo normální).

Bylo to krásné léto, super tábor a už se těším, co zažijeme příští rok.

*Bára (Blanka Bočková),
TOM Světlušky, Praha*

Kukla! Vylíhne se ještě někdy?

Nepravidelná přehlídka tvořivosti tomíků se konala vloni v Ostravě, před tím se jí ujali organizátoři například v Praze-Dubči, Poděbradech, dva první ročníky se konaly pod patronátem ústředí v Praze, mezitím se kuklilo i v Holešově... Rok 2014 je asi pasé, na výzvu zveřejněnou před měsícem v Kře nikdo nereagoval, ale jaro 2015, pár týdnů po sněmu, to by byla ta správná doba pro další Kuklu!

Najde se oddíl, který má vztah k filmu, literatuře, zpěvu a hudbě, k malování... prostě k múzám všeho druhu, a špetku organizačního talentu k tomu?

Pokud by se Vám chtělo uspořádat na jaře 2015 tuhle mezioddílovou taškařici, ozvěte se prosím na mail ton@a-tom.cz. Rádi řekneme či napíšeme víc!

T. Novotný

Ilustrační foto: Tomek Hurt, TOM Dakotí

MÁŠ PRAVDU, SKUTEČNĚ ZEŠÍLEL, ALE PODLE PRŮZKUMŮ AGENTURY STEM SI TÍM V ŽEBŘÍČKU OBLÍBENOSTI POLEPŠIL O 16 PROCENT.

OBSAH

říjen 2013

str. 4	Lovci mamutů na Polaně, Jiří Homolka TOM Vejři v Holubinkách, Veronika Houdková
str. 5	Tajuplné Podzemí, Tomek Hurt
str. 6	Ve znamení mrkve!, Kateřina Frdlíková Indiánský sněm 2013!, Ajka Podlesná
str. 7	Tramtárie 2013, Matěj Chour
str. 8	Konec MAFIE, Tom Weicht Indiánská zem, Miroslav Hepnar
str. 9	Letní tábor TOM Kola Waštepí, K. Klabzubová, Z. Kadlecová,
str. 10	PLAY, Pavel Boček Civilizace, Jára Lepšík
str. 11	Rok na vsi, Jan Žalčík
str. 12	Báluova stezka odvahy, Zdena Novotná Království na planetě Korresan, Hana Paňáková
str. 13	Táboření kralupských tomíků, Zdeněk Vejrosta Pohádkový zámek, Hana Paňáková
str. 14	Trénování ve Švihově, Jana Romová Něco končí, něco začíná..., Vratislav Florián
str. 15	Letní táborová škola Sloup, Matěj Chour

str. 16	Ohlédnutí za táborovou školou na Polaně, Ivo Skoček
str. 18	Lotři na dobré Cestě, Zdenka Císařová Potvrzeno!, Zdenka Císařová
str. 19	Četli jsme za vás O dobrovolnících na farmách, Tomáš Rada, Daniela Baráková,
str. 20	Znovuotevření Chaty pod Rysy, Jiří Homolka
str. 21	Evropou dobrodružně, Tom Weicht
str. 22	Krásná voda, čisté kempy, usměvaví lidé, Tomáš Novotný
str. 23	Sraz rakouské mládeže, Jiří Homolka VIII. Mezinárodní zimní sraz turistů, Jiří Homolka
str. 24	Letní sraz ve Staňkově, (ústř) Mezinárodní mistrovství v Turistic- kém závodě, Zdeněk Vejrosta Letní outdoor Vlků, Ajka Podlesná Nový rezervační systém, Ondra Šejtka
str. 25	Poznáváme Slovensko, Ludmila Bártová Němečtí přátelé, Helena a Kamil Podroužkovi
str. 26	Woodcraft, Ablákela-J. Porsch
str. 27	Jak rychle poznat nové kamarády, Martin Strnad
str. 28	Na co se často ptáte, (ton) 125 let Turisty, (ton) 125 let KČT, Rostislav Kašovský

str. 29	Druhá várka HRAVÝCH KRABIC, Tomáš Novotný, Lukáš Hušek Iloně Jaglové od srdce, (ton)
str. 30	Práce, matka pokroku, (ton) Jak se líhne triko, (ton)
str. 31	Obnova náhonu Oparenského mlýna, Kamil Podroužek ČRDM v předprázdninovém a prázdninovém čase, O. Šejtka
str. 32	Jiří Navrátil jubilující, (ton) Nestoři spolku, Tomáš Novotný Půlkulatiny Jaroslava Kubeše, Tomáš Novotný
str. 33	Zprávy z ústředí
str. 34	Ohlasy
str. 35	Hrdoš Napant!, Štěpánka Cobllová Táborová dobrodružství, (ústř)

TOM Vejři...

Je sobota 10. 8. 2013 a my se pomalu scházíme před klubovnou v Lovosicích, abychom naložili hromady krabic s materiálem. Poté spěcháme na nádraží, kam už se pomalu začínají sjíždět táborníci. Po zhruba 6 hodinách cestování dorážíme na místo a čeká nás poslední cesta. Už z dálky nás vítá nápis nade dveřmi „Vítejte v Holubinkách“ a uvnitř na nádvoří stojí skupinka podivně oblečených lidí. Děti se dozvídají o Holubinkách a na uvítanou dostávají jednohubky. Uvnitř každý najde papírek, čímž zjistí složení rodin. Následně jsou dětem přiděleni rodiče a táborová hra Holubinky je zahájena. Jako první si však děti musely ušít své slavnostní holubinkovské obleky a vymyslet si jméno své rodiny. Potom si postavily malé zahrádky, pro každou rodinu jednu, kam si měly sázet své nalezené houby. Zanedlouho jsou tedy Holubinky obydleny rodinou Hříbkovi, Klouzkovi a Mášrumovi.

Následující dny si děti vyzkoušely nejrůznější houbařské dovednosti. Nejprve však musely získat houbařský lístek, tedy povolení pro sběr hub. Poté už za jednotlivé hry získávaly písmenka, která doplňovaly do tabulky, ze které se pak dozvěděly místo výskytu určité houby. A že se hledaly opravdu výjimečné kousky jako třeba: Obrohuby podvojný, Točenec cukrový, Zlatěnka talířová, Zeměvzdouch žíhaný nebo Plesnivec Trísavský. Jednotlivé hry se pak zaměřovaly na procvičení dovedností, ale také se děti dozvíдалy různé události z historie Holubinek. Hráli jsme hry: Ohňky, kdy jsme se učili pracovat s ohněm, Technikus mykus, což byl trénink pohybu na sněhu i v bažině, ale také sušení hub a přesouvání pařeníšť. Vydali jsme se i po stopách Josefa Kozáka, slavného rodáka

Lovci mamutů na Polaně

*„Mamuti, mamuti, na kořínky,
na bobule kašlu ti,
kolem lítá hora masa, bože to je krása,
přežereme se zase k prasknutí.“*

Ze vsetínských Lišáků se na táboře stali lovci mamutů.

Turistická základna Polana se na sklonku srpna přeměnila na osadu Lišáků – lovců mamutů. Ano, náš letošní tábor byl v pravěku. Tlupa Lišáků se přiblížila na Polanu několikadenním putováním z velkého pravěkého sídla Vsetín přes zelené, kůrovcem nezasažené beskydské lesy. Na Polaně tlupa postavila pravěkou osadu a jala se hledat mamuty, kteří se prý v okolí nacházeli. Zároveň bylo nutno vyrobit účinné zbraně, především sekeromlaty a vrhače šípů. Za deštivého počasí se tlupa také věnovala umělecké tvořivosti a vyráběla předměty veskrze praktické jako

košíky na potraviny, hrnčířské výrobky či tkaní látek. Tlupa prováděla též průzkumné výpravy do okolí a vyhlížela příchod mamutů. A pak přišel ten okamžik, kdy se mamuti objevili a začal lov, který vyvrcholil skolením jednoho mamuta a jeho slavnostním dovlečením do osady a pečením mamutího masa.

Jiří Homolka,
TOM Lišáci, Vsetín

z Holubinek. Rostou jako houby po dešti, nás zase naučilo správně zavlažovat houby. Tradiční hra Voepři ho!, abychom si uměli zorganizovat práci. Nečekaná zpráva z Chorošova vyslaná morseovkou nás přinutila narychlo opustit tábor a děti se na půl dne ocitly bez vedoucích. Kdo je kdo? Tak tato hra dokonale zmátla hlavy všem radním. To a mnohem víc si užívaly děti 14 táborových dní.

Samozřejmě jsme nezapomněli občas dětem i protáhnout nohy, takže jsme si udělali i pár výletů do přírody. Navštívili jsme Dívčí kámen, jenž byl kousek od nás. Vydali jsme se na horu Kleť, což byl náš nejdelší výlet. Prošli jsme si i údolí okolo Vltavy a vydali se na kopec Kluk. Neopomněli jsme ani důležitá města kolem nás jako Holašovice, České Budějovice, Český Krumlov či Zlatá Koruna.

Když se přiblížil konec naší houbařské sezony a zahrádky už se zaplnily houbami, které děti nasbíraly, tak nás čekalo slavnostní zakončení, a to ne jinak než pořádnou poutí. Děti se tedy oblékly do svých slavnostních obleků a šly si užívat pouťové soutěže. Dostávaly babky, které pak vyměňovaly za různé sladkosti a drobné dárky. Po pouti se pak konalo závěrečné vyhlášení nejlepší rodiny, která nasbírala nejvíce hub. Děti dostaly diplomy a nechyběly ani ceny. Nakonec si i rozebraly houbičky ze svých zahrádek a poslední úkol, který je čekal, bylo šíření slávy Holubinek do světa. Závěr dne se pak strávil balením a uklízením a následující den už jsme se rozloučili s Holubinkami a vydali se na vlak, který nás odvezl k čekajícím rodičům.

Veronika Houdková,
TOM Vejři, Lovosice

Tajuplné Podzemí

Všechno začalo zdánlivě nevinně – v průběhu června nejeden českolipský tomík vytáhl ze schránky žlutý dopis adresovaný z Paříže. O pravosti nebylo sporu – známka včetně razítka pošty byly jistojistě pravé. Jistý Vincent Lebeauf (badatel a historik z Musée National Eugène Delacroix) v dopise oslovil Dakoty a Chippewany s žádostí o pomoc, nevěděl si rady s vysvětlením prazvláštních svítících koulí, které objevil a jejichž původ pochází ze severu Čech. Někteří z nás dopisu nevěřili, jiní se obávali, mnozí si okamžitě začali zjišťovat informace o museu i Vincentovi a pár tomíků na dopis dokonce brzy zapomnělo. Ale to jen do chvíle, než jim doma bledé maminky a našťvaní tatínci předložili dopis druhý, k tomu ještě s balíčkem obsahující onu svítící kouli! Z textu bylo patrné, že se v Paříži něco děje, kdosi má o koule eminentní zájem, Vincent je plný strachu, okamžitě sedá na letadlo a míří do Česka. K nám už ale nedorazil...

Takto letos začala celotáborová hra sprátených oddílů TOM Dakoti a TOM Chippewa. Několik málo dní od přečtení dopisů se tomíci setkali v muzeu s čes-

kolipskou kapacitou v oboru severočeských vísek, kde se dozvěděli vše potřebné k záchranné misi. Všechny stopy směřovaly na Naději, malebné místo a tábořiště v hlubokém údolí, nebylo tedy proč čekat a tábor mohl začít.

Velmi brzy se začala rozplétat tajemná síť záhad, což otevřelo cestu do Podzemí plného Styxů, městečka Kolonie, krysa a právě svítících koulí. Jak to vše dopadlo? No, samozřejmě že dobře – tomíci se zvládli pohybovat v Kolonii a v celém Podzemí tajně (i díky knířům, které si začali pěstovat), vyhýbat se Styxům, zachránit Vincenta, postupně získat všech čtyřiačtyřicet svítících koulí a s jejich pomocí obnovit energetickou samostatnost Kolonie, když se postarali o rozsvícení věčného stromu.

Krásné tábořiště sestavené pouze z týpíček, jídelna coby altánek, kamna Stella (která se nám postarala spolu s kuchařkami o výtečná jídla), neskutečné počasí, chladivý potok a dobrá parta kamarádů posunula letošní tábor na jeden z nejpovedenějších.

Tomek Hurt,
TOM DAKOTI,
Česká Lípa

Foto: Zdeněk Šmída, Tomáš Dušek,
Tomek Hurt, Roman Radoňský

Indiánský

Jak již tradičně, tak i letos se konal náš letní tábor. Samozřejmě, opět na jiném místě a s jiným nádechem než ten předchozí. A tak se letos na indiánském sněmu na tábořišti v Hošťálkové sešly kmeny Arapaho, Cherokee, Apačové, Hopiové a Assiniboin.

První den všechny účastníky přivítal kmen Arapaho se sdělením jejich poslání, kterým bylo nalezení starého indiánského pokladu. Po celou dobu tábora tak mezi sebou jednotlivé kmeny i jednotliví bojovníci měřili síly v nejrůznějších dovednostech a aktivitách. V individuální rovině mezi sebou bojovali zejména v množství získaných odborek, tedy získaných znalostí různých oborů. Někteří se tedy naučili zdravotěvu, hvězdy, bylinky či vaření, jiní zase zkusili lukostřelbu nebo střelbu vzduchovkou či rozdělení ohně, orientaci nebo silovku. Na výběr bylo mnohé, a tak si každý ten svůj šálek čaje vybral. A jak tedy probíhalo soupeření mezi kmeny?

Každý den bylo na programu několik aktivit ryze kmenových, zejména tedy hry, a to jak fyzické, tak psychické. Naši malí indiáni si tak vyzkoušeli hledání skalních maleb či boj s různými padouchy nebo bojovky mezi kmeny. Sportovci se zase vyřádili při hrách sportovních, ať už se jednalo o tradiční indiánský lakros nebo jeho lesní verzi, či nově nalezené a ihned oblíbené Dogo, malá obměna frisbee a lagori. Teda aspoň takhle nám to připadalo. Součástí byly i drobné úpolové hry či hry drsnější, ale za to velice oblíbené, jako třeba Hu-tutu. Zejména pak holky si přišly na své při

Ve znamení mrkve!

Letošní tábor berounských Bobrů se nesl ve znamení mrkve a cestování v čase a prostoru. A to doslova. V celotáborové hře jsme se ocitli ve městečku Mrkvojedy v roce 1905. Hlavním cílem občanů Mrkvojed bylo shánění hnojiva pro růst jejich jedinečné mrkve nadzemní. K tomu nám dopomáhal stroj času, který nás přemísťoval v prostoru i v čase právě tam, kde se dalo získat nejvíce hnojiva.

Při návštěvě Japonska jsme se naučili jíst hůlkami a vyzkoušeli si tradiční bojová umění, v Rusku jsme zas poznali krutost Sibíře a sílu psích spřežení a jednou večer, přímo poblíž Mrkvojed, ztroskotala vesmírná loď, jejíž palivové články byly hnojivem z nejlepších. Bohužel se později ukázalo, že každý, kdo manipuloval s těmito palivovými články, brzy oslepl. Občané Mrkvojed tedy museli mimozemšťany přilákat zpět a poprosit je, aby jim vrátili zrak. To se nakonec podařilo a pro znovuvidění občanů Mrkvojed byla připravena přednáška o netopýrech s ukázkou tří živých exemplářů. Netopýří samičky Lucie a Žofie děti oslovily nejvíce.

Dalším příjemným a naučným zpestřením tábora byla poučná přednáška o první pomoci, kterou zajistila maminka dvojčat navštěvujících náš oddíl. Přímo k nám, do Mrkvojed přijeli dva sympatičtí zdravotní bratři z hořovické nemocnice a seznámili děti se základy první pomoci. V jejich podání to navíc nebyla pouze suchá teorie.

Děti si mohly v praxi vyzkoušet nepřímou srdeční masáž, dýchání z úst do úst a na závěr se ocitly v „reálné“ situaci, kde si vyzkoušely nové poznatky v praxi. V modelové situaci si musely poradit s useknutou rukou, kde sehrál výborné divadlo jeden z vedoucích – Pepřák a otevřenou zlomninou holenní kosti, kterou si „zlomil“ další z vedoucích. Přednáška i praktická cvičení se dětem velice líbila, ale všichni tajně doufáme, že alespoň na našich táborech a společných akcích nebudeme naše znalosti potřebovat. No, a kdyby náhodou ano, jsem přesvědčená, že po téhle přednášce by každý věděl, jak se v takové situaci zachovat.

Letošní tábor už je bohužel minulostí a my se všichni těšíme na další akce, kde si užijeme spoustu srandy a poznáme další krásná místa Čech.

Kateřina Frdlíková - Klíště,
TOM Bobr, Beroun

rukodělných aktivitách. A tak se zrodily terčíky do vlasů, voňavé pytlíky či lapače snů. Populární bylo i zpestření programu indiánskou saunou zvanou Initi. Stejně tak se líbila cesta na Svatý Hostýn. Po večerech bylo o zábavu taky postaráno, ať už se jednalo o zpěv s kytarou a bubínkem nebo o čtení indiánských příběhů a povídek. Ti odvážnější se pak mohli vydat na odvalu, tedy přespání mimo tábor.

Dny se však pomalu chýlily ke konci, a tak nastal i den, kdy měl být vyzvednut onen indiánský poklad. Bojovníci s nejvíce pery se vydali na svou cestu za pokladem, která však nebyla vůbec jednoduchá. I zde však naši malí indiáni ze všech kmenů předvedli své kvality a cestu úspěšně zvládli. Pak už nastal jen den balení a bourání tábořiště a se dnem nadcházejícím přišel i odjezd domů. Uvidíme se tedy na táboře zase za rok opět někde jinde!

*Ajka „Smíšek“ Podlesná,
TOM Maracaibo, Třinec*

*„Nadlodník, plachetník, lanovník, košíkář, bocneman Kubíno žádá o povýšení do hodnosti bocmana, admirále!“
„Hm, a máš korek?“
„Mám!“
„Budiž tedy!“*

Plánovaná, odpočinková, výletní plavba na obřím zámořském parníku se za jednu noc proměnila v tvrdý boj o holé přežití. Posádka moderní lodi, výspě pohodlí, se kvůli nešťastnému proplutí bermudským trojúhelníkem s ryskou přenesla do neznámé, divoké země a, k nesmírné lítosti vyznavačů all inclusive, také do zcela jiných časů a dob. Pohodlí odplulo v dál – zde bylo najednou nebezpečno, zde platily tvrdé zákony moře a hlavně – zde byl nejvyšší valutou převzácný korek, jediná náděje na návrat!

Námořníci, téměř-dobrovolně-vstoupivší do místní flotily bukanýrů, tak započali svou plavbu kraji neznámými, čelili nehostinnému moři a prožili mnohá, viditelně nebezpečná či naopak zcela nevídaná dobrodružství. Za svou věrnou službu po celý čas získávali právě korek, komoditu nejcennější a, s nesčetnými řády, i čestné námořní hodnosti. Od neplavčíka po plachetníka, od bocnemana ke kotevníkovi. Jak se všem podařilo vyváznout se zdravou koží je dodnes záhadou, pravdou však je, že od těch dob si na zámořské plavby každý rozumný veverk veze plný kufr špuntů od vína. Co kdyby zase, že? Bylo moc pěkně, tedy zas napřesrok!

*Matěj Chour,
TOM Veverk,
Brandýs nad Labem*

Konec MAFIE aneb Kadao se vrátilo z tábora

Rodiny Aretusi, Bestione, Clemente, Darko, Elnino, Falcone si rozdělily sféry vlivu v městečku White River, které 14 dnů zalévalo slunce v údolí Bílého Potoka, nedaleko osady Šmelcovna, 10 km od brněnského „pryglu“. Consiglieri dona Bartolottiho Víta se svým pomocníkem policistou Standou Danečkem Rozcvičkou dotáhli úspěšně do konce skvělou celotáborovou hru šesti družin. Po celých 15 dnů nás překvapovali skvělými scénkami v krásných oblecích i s netradičními pomůckami. Nechyběla ani pouta, krásné obleky a šaty, stylové klobouky, hrací peníze s tématem mafie a tvářemi vedoucích, doutníky, láhve kořalky, boxerský zápas, casino, noviny, policejní vůz a policejní kostýmy a vše, co patří k tématu mafie. To vše také upraveno do podoby, vhodné pro dětskou hru. Dokonce i zkorumpovaný starosta Bobby alias Tom byl ve volbách znovuzvolen a došlo ke smíření s mafiánem Marcellinem Bernardinem.

Vždy nás jezdí, na nejoblíbenější akci v roce mnoho. Letošní tábor však překonal všechna očekávání. Devadesát účastníků tábora na různých pozicích a v různých

rolích, ať už na celou či kratší dobu, si užilo snad všeho, co je v oddíle oblíbené, snad kromě lodí, kol a skal. Na to jsou však zaměřeny jiné prázdninové akce.

Denně byly odehrány tři až čtyři velké hry družin-rodin a dvě soutěže jednotlivců. Proběhly noční hry, plnili jsme bobříky, Věčka a znalostní úkoly, ve velké oblíbené byly workshopy: hudební, lasování, GPS, military, historie ad. Vynikající úroveň měly zábavné večery – namátkou: casino, mafiánský bál, videostop, fotoromán, kvízový ring, Česko a samozřejmě ty písňové, u ohně, které si nachystali vždy jiní vedoucí. Sportovalo se při lagori, softbalu, fotbálku, ragby, indiánské košíkové, volejbalu a běžel se velký turistický závod. Nechyběly výlety do okolí, plavba lodí po Brněnské přehradě, koupání v nedalekém koupališti v Halově mlýně a na Kozi Horce. Celotáborová hra vyvrcholila velkou detektivní hrou v Brně. Nesměla chybět návštěva Šmelcovny, příjemné osvěžovny v údolí Bílého Potoka, kde jsme vypili ne jeden sud malinovky. Vyšel nový oddílový Zpěvník, vydávány byly táborové noviny White River Sun, byla vystavena také pízazapac... prostě byl to skvělý dvacátý osmý oddílový tábor, v báječném místě, za účasti 98 % všech členů. Báječný byl nejen díky skvělé hře, vynikajícími jídly, ale hlavně díky fantastickému počasí a absenci zranění a nemoci. Je jasné, že tábor se povedl a lafka je, do dalšího roku, položena hodně vysoko.

Chcete-li shlédnout foto či video z našeho tábora, mrkněte na www.kadao.cz

Tam blízko obce Chotěvic je indiánská zem...

Možná, že to ještě nikdo z vás neslyšel, ale tam na tom poloostrově mezi řekou a potokem, kde skoro každý rok trávíme táborové dny, je širá prerie. Nahoře ve skalách je zlatý důl, v lesích plno lovné zvěře, na pláních se pasou stáda bizonů a mustangů. A je tam tábor indiánů a jejich náčelník nás pozval na velký lov. No, a na takové dobrodružství jsme se museli samozřejmě dobře připravit. Takže už od jara maminky šily legíny, bederky, lovecké košile a s babičkami probíraly indiánské vzory. Tatínkové sháněli a vyráběli luky, šípy a brousili nože. Šaman vyřezával pro celý kmen náhrdelníky a indiánská zbrojovka dodala tomahavky.

A pak jednoho dne dobrodružství začalo. Naš kmen dorazil na chotěvické pláne a postavil svá típy. Po vzoru mladých indiánů jsme se učili ovládat své zbraně i svá těla, číst stopy a pohybovat se v divočině. A protože jsme kmen sice malých, ale o to šikovnějších bojovníků, vše jsme rychle

zvládli. Již brzy naše šípky létaly, kam jsme chtěli a vržený tomahavk či nůž většinou s jistotou zasáhl svůj cíl. Vydali jsme se na několik loveckých výprav do neprobádané divočiny a učili se pohybovat tak, aby nás nikdo neviděl a neslyšel. Dokázali jsme pochyťat velké stádo mustangů, projeli jsme na kánoích divoké peřeje řeky a dojeli až do Lesa království. Přespali jsme v indiánském týpí a i pod širým nebem, plným hvězd. Ve zlatodolu jsme vyřezávali mnoho zlatých nugetů, bojovali jsme s bílými bandity a zastavili jejich dostavník, odvázející naše zlato. Několik vybraných bojovníků bylo podrobeno u mučednického kůlu mučení, zvanému nanuk a sám náčelník musel uznat, že vydrželi se ctí.

O našich hrdinských činech se pak rokovalo a zpívalo u všech táborových ohňů. Na našich štítech přibýval skalp za skalpem a současně přibývalo i zkušeností a zážitků. V indiánském táboře sice jinak plyne čas, ale přesto nadešla chvíle, kdy hry byly dohrány, písně dozpívány a vystřelen poslední šíp. Jen tamtam tiše duní nad krajem a my se vracíme domů, možná trochu špinaví, unavení, ale nesmírně bohatí. Vždyť každý si odváží malý zlatý nuget vzpomínek.

*Admirál Míra (Miroslav Hepnar),
TOM Kadet, Červený Kostelec*

Letní tábor oddílu TOM Kola Waštepí

Tento rok jsme poprvé jeli s novými dětmi, a to pod tee-pee na louku nedaleko Šluknova. Děti měly možnost vyzkoušet si, co to je být pravým táborníkem. O zábavu se postarala celotáborová hra – Sanatorium Dr. Robschitze.

Z tábornictví si děti vyzkoušely například uvařit k večeři buřtguláš vlastními silami na ohni v soutěži „Zlatá vařečka“. Naši další tradiční soutěží je „Zlatá sekerka“. Tady si všichni mohli vyzkoušet, co to dá za práci nařezat co nejrychleji kuláč, nebo si vyzkoušet, za jak dlouho zvládnou „vybobrovat“ polínko.

Pro náš tábor jsou typické i další aktivity. Mezi ty NEJ patří „Yburan ned“ čili Den naruby. Děti se na jeden den vyměnily roli s námi, vedoucími. Měly na starosti celý chod tábora a my jsme jim to rozhodně neulehčovali.

O něco méně oblíbený mezi dětmi (o to oblíbenější mezi vedoucími) je „Den rodičů“. Už od pátečního večera se sjíždějí rodiče a sourozenci dětí, aby spolu v rodinných týmech mohli celou sobotu soutěžit a otestovat nejen své schopnosti. Tento den je zakončen ohněm, kde se všichni sejdeme, vyhlásíme výsledky, zazpíváme si nějaké ty písničky a blíže se seznamujeme s rodiči. V neděli po obědě rodiče opustili své ratolesti a vydali se plni dojmů zpět domů.

Celý tábor ale netrávíme jen na jednom místě – jezdíme na kolech na různé výlety po okolí.

Tento tábor byl pro děti něčím novým. Obvykle jezdíme na „cyklopuťáky“ po republice. Letos to pro ně byl takový klidnější a odpočinkovější tábor. Ale snad se všem líbil – nám, vedoucím, rozhodně ano!

*Káta Klabzubová,
Zuzka Kadlecová,
Kola Waštepí, Ústí nad Labem*

PLAY - aneb jak uspořádat tábor počítačových her bez elektřiny

Civilizace

Jako člověk, který pamatuje doby, kdy počítače znaly jen dvě barvy, přemýšlel jsem již delší dobu, jak všechny ty krásné hry, ve kterých kolečko pronásleduje čtvereček, přiblížit i mladším generacím. S ostatními vedoucími jsme tedy dali hlavy dohromady a najednou bylo téma táborové hry na světě!

Ukázalo se, že převést „Pacmana“ nebo „Tetris“ do reálného světa není nakonec zase tak obtížné a pokud můžete při budování „Civilizace“ vzít nakonec opravdovou šišku a metnout ji do města protivníků, pranic se tomu nevyrovná. „Tamagotchi“ vykrmované body družin i jednotlivců dokázaly růst i bez napájení z baterie, a tak jediným ústupkem digitálnímu světu

bylo proskočení velkou obrazovkou, které zahájilo celou hru.

Poučení na závěr: Přesto, že kolem nás existují spousty virtuálních světů, může být ten opravdový stále nejzábavnější.

*Pavel Boček – Nemo
TOM Táborníci, Praha
foto: kolektiv*

Kdo z vás by si nechtěl vybudovat civilizaci podle svých představ? Děti z turistického oddílu TOM Bobří Ústěk dostaly příležitost právě letos. Těžily suroviny na stavbu domečků, do kterých mohly nakupovat dělníky a nářadí pro umožnění další a efektivnější možnosti těžby. Ovšem čím více dělníků, tím více bylo náročnější je živit, a čím více domečků, tím větší byla daň z nemovitosti, takže nesměly zapomenout na těžbu surovin, které zrovna nebyly potřebné pro stavbu domečku. Jako třeba ryby, obilí, zlato a diamanty. Čtvrtinu území, kde si skupiny budovaly svou vesnici, měly v pronájmu od krále, který jim uděloval daně podle úspěchů v plnění jeho úkolů. Jedním z prvních úkolů tak bylo dostat vodu do své vesnice, protože voda je základ. Skupiny musely v kopci najít jímku, označené místo, do které pomocí ešusů nalévaly vodu a snažily se rychle vybudovat koryto, ve kterém dostaly vodu za danou značku. Měřily síly i v různých dalších soutěžích – některé byly zaměřené na rozdělení a udržení ohně, i když jim ho protivníci zhasínali, jindy se snažily pobavit svého krále jako akvabele. Pak se pokoušely dostat co nejdále na plachtě, na které byla vrstva slizu, zatímco jejich soukmenovci se je snažili

Letní tábor - Rok na vsi

Bylo, nebylo. Psalo se 21. července léta Páně 2013, na věži kostela právě odbila druhá hodina, když náš kočí práskl do koní a kočár se vydal na cestu. Zastavil se až u velké louže jménem Ordějov. Odtud nás naše nožičky nesly k našemu známému místu, k vesnici, jež pro letošek nesla název Kudlova Lhota.

Za nedlouho, až se všichni nastěhovali do svých stavení, nastrojili se občané do svých krojů a všem to moc slušelo. Děvčata jak malovaná a mládenci jako květ, zkrátka radost pohledět. Všechny občany přivítali členové obecní rady v čele s rychtářem Knoflíčkem. Když se všichni přivítali, byli občané rozděleni do gruntů. Bylo jich celkem pět: Mlynářovi, Sedlářovi, Dráteníkovi, Hrnčířovi a Kovářovi. Pak proběhlo seznámení s tím, jak to u nás na vesnici bude chodit. Úkolem našich gruntů bude vydělávat grošíky a za ně si pořizovat pozemky. Kromě toho jsme se dozvěděli něco neuvěřitelného, že v naší vesnici strávíme ne 14 dní jako obvykle, nýbrž celý dlouhý rok. Každý náš táborový den se totiž proměnil v jiný měsíc. Co všechno jsme za celý ten rok prožili, bylo by na dlouhé povídání. Tak například v lednu jsme stavěli sněhuláky a klouzali se v plavkách po ledě. V únoru nesměla chybět zabijačka a v březnu vynášení Morén a pochováání basy. V dubnu jsme se vydali za čarodějnicí Melvínou, v květnu jsme zase postavili májky a došlo i na nějaké to vyznání lásky. V červnu se sušilo seno, v srpnu jsme pekli chleba. V září za námi přijel otec Josef, aby nás pozval na svatováclavskou pouť, v listopadu tu byl zase otec Martin, jenom místo bílého koně přijel v modré Felicii. A když se rok ke svému konci nachýlil, udeřila vojna. Protože ale všechno dobře dopadlo, sešli jsme se všichni u posledního táborového ohně živí a zdraví. A co by to bylo za rozlučku s rokem bez pořádné zábavy. Celá vesnice se sesedla, aby

společně zavzpomínala na všechno, co za celý rok prožila, a hlavně aby se všichni dozvěděli, jak to s jejich grunty dopadlo. Tím nejlepším a nejbohatším se stal grunt Mlynářů v čele s pantátou Vojtěchem, panimámou Kristýnou, obecním sympatákem Peťou, obecním bavičem Jendou, Míšou, Aničkou a Verčou. A pak už se jenom, jedlo, pilo a hodovalo až do bílého rána.

A zazvonil zvonec a našeho roku na vsi byl konec.

poslat do bodovaného území. Budovaly si lanové lávky, které jim usnadňovaly pohyb při jejich putování. Jak už to ve středověku bývá, také se musely utkat i s drakem, ovšem ne všem se chtělo vstávat okolo půlnoci. Ve finále pak těm, kteří byli ve stavbě vesnice nejúspěšnější, král věnoval celé území, protože věděl, že tato skupina bude velmi dobře prosperovat a to zajistí plnější královnu pokladnici.

14 dní, které spolu děti tráví na táboře, není vždycky jednoduchých. Nastanou konflikty, menší hádky, stane se, že je někdo na někoho naštvaný. Svým pocitem a emocím mohli dát všichni prostor na večerním nástupu, kde si mohli dávat jednu ránu za druhou, nebo věnovat pohlazení – samozřejmě jen symbolicky. Každý si vyrobil a namaloval svého „emoka“, dřevěný kůl, který pak dal na zahrádku emoků. Při večerním nástupu měl každý volbu, jestli udeří nějakého emoka palicí anebo jestli ho pohladí. Každý pak mohl přemýšlet, co ten den udělal špatně a proč dostal tolik ran anebo si naopak mohl říct „jsem fakt dobrej!“

Táborů jsem již zažil hodně, ale nikdy se mi nestalo, že by nám počasí přálo tak, aby z nebe nespadla ani kapka. Až letos, když jsme chtěli mít něco společného s vodou, jsme ji museli vyhledávat výhradně v přehradě, nebo hrát bitvy na polévání. Vodní bomby létaly vzduchem neustále. Co víc si přát. Snad jen, aby přibývalo tomíku, kteří by si mohli tábory užívat tak jako my. Našemu nejmladšímu členovi byl teprve 1 rok.

Jára Lepšík
TOM Bobří, Úštěk

P. S.: Kdo se chce dozvědět o naší obci více, může se to dočíst v naší obecní kronice. Ta bude k mání na našich oddílových stránkách www.tom1419.org

A ještě dovětek: Jménem naší obecní rady (vedoucích) děkujeme všem, kdo se jakkoliv podíleli na životě naší obce. Těm, kdo nám ji postavili, našim milým kuchtičkám a kuchtičkovi za jejich úžasnou péči o naše žaludky, pánům závozníkům za bezchybný provoz naší obecní drožky, oběma pomocníkům našeho občana Jendy a v neposlední řadě taky třem stařenkám za jejich nečekanou noční návštěvu. Největší díky pak posíláme „Tomu nahoře“ za to, že na nás tentokrát neseslal žádné trákaře, ale jenom samé sluníčko.

Jan Žalčík,
TOM 1419, Otrokovice

Bálúova stezka odvahy

Bálúovu stezku odvahy uspořádala Kometa pro členy oddílu ke Dni dětí. Uskutečnila se v lanovém centru „Jungle park“, který se nachází v Brně-Písařkách, a to na pravém břehu řeky Svratky. Účelem této akce je překonávání strachu při zdolávání překážek ve výšce 3–7 m nad zemí. Trasa, na které si mohly děti vyzkoušet svoji obratnost a odvahu v korunách stromů, měla 33 překážek a 4 lanové přejezdy o celkové délce 356 m.

Na stezku odvahy se přihlásilo 18 tomíků a 3 vedoucí. Program začal tím, že nejdříve byli všichni seznámeni s bezpečnostními pravidly, bylo jim zapůjčeno lezecké vybavení a představena trasa lanových překážek. Potom byli rozděleni na 3 skupiny, museli se obléct do lezeckého sedáku s jisticími lany a kladkou. Následovala instruktáž a nácvik jistění a jízdy na kladce. Teprve pak mohl každý nastoupit na trasu překážek. Protože většina dětí byla v lanovém centru poprvé, dělalo to některým potíže, a tak trasu nakonec zdolávali skoro o tři čtvrtě hodiny déle, než bylo plánováno. Dva účastníci museli být navíc ze stromu sundáni po žebříku.

Po návratu zpět byli ale všichni odměněni oplatkami. Děti byly z tohoto zážitku nadšený a dokonce i ty, co trasu opustily předčasně. Pro příští rok plánujeme nejstarší tomíky přihlásit na noční lezení.

*Zdena Novotná,
TOM Kometa, Brno*

Letní tábor Kamínku, aneb království na planetě KORRESAN

Letos se náš tábor odehrával na tajemné planetě KORRESAN, které skončil panovník, starý král. Ten neměl svého nástupce a k moci se chtěly dostat zlé démonické síly, a to záporák Norzok, baron von Tarkin, Flaym, a temná čarodějka Aislinn. Dětem v boji proti těmto temným postavám pomáhali: mocný mág – ledový džin Solymr, správce království Dorine, zaklínáčka Cyra, křižák a vévoda z Edenu udatný Marcius, dále kněžka Girlanda, mocná čarodějka Enathrae, kouzelnice Avanie a bylinkářka Saleena.

Děti se rozdělily do oddílů pod názvy Draci, Andělé, Ďáblici, Titáni, Fénixové. Během tábora měly všechny oddíly najít kouzelné koule, které jim měly dopomoci porazit všechny záporáky. Měly snadné úkoly, které musely splnit, patřila k nim i stezka odvahy, kde musely děti překonat různé nástrahy, pak nebezpečná noční hra, lesní pexeso a také si děti musely získat přízeň záporáka Norzoka. Pro zpestření se i lyžovalo! Ale ne na obyčejných lyžích, toto byly lyže kouzelné, celý oddíl se na ně postavil a všichni najednou se na nich vydaly do boje. Také byla i duhová diskotéka, kde se všichni skutečně vyřádili.

Jedno odpoledne si pro zpestření děti samy vařily kotlíkový guláš. Degustace všech gulášů byla provedena odborně a nejlepší gulášek měl oddíl „Draci“. Také dva naši vedoucí (Doktor a Hanes) se přejedli guláše tak, že dostali ukrutné bolesti a musela jim být ihned, za asistence dvou vynikajících doktorů „Horyse a Drbka“

a dvou odborných sestřiček (Zuzanky a Verunky) provedena „transplantace jater“. Vše však dopadlo velmi dobře, operace se zdařila a pacienti to přežili. Pro pobavení dětí si vedoucí připravili i „Partičku“, která měla velký úspěch a výkon Drobečka a Ivanky byl odměněn velkým potleskem.

Zpět ale k boji se záporáky. Ten nejdůležitější se odehrál na Tesáku. Tam se všechny oddíly spojily s kladnými postavkami a utvořily kruh, do kterého sevřely záporáky a toho nejkrutějšího barona se snažily porazit kouzelnými koulemi, ale nedařilo se, neb baron měl černou magickou kouli a ta ho chránila. Na pomoc dětem však přišel mocný mág Solymr, tomu se podařilo černou magickou kouli zničit, a tak byl baron poražen a dobro zvítězilo nad temnými silami.

Všem našim vedoucím, instruktorům, zdravotnicím, kuchařkám a i ostatním pracovníkům tábora moc děkuji za péči, kterou dětem na táboře věnovali. Patří vám všem mé velké poděkování.

*Hana Paňáková,
TOM Kamíněk, Chropyně*

Táboření kralupských tomíků

Letošní letní stanový tábor jsme uskutečnili od 5. do 13. července 2013, a to na tábořišti Vlnovka na louce u Puchverka, nedaleko Sušice. Přípravy na celotáborovou hru „Poklad San Silvera“ již dopředu prozradily, že bude mít pirátskou tematiku, a tak se děti i rodiče mohli připravit a o množství doplňků nebyla rozhodně nouze.

Po vyvěšení vlajek (státní, oddílové, KČT, asociační a pirátské) již mohlo začít velké dobrodružství na rozbouraných mořích. Čtyřicet sedm účastníků tábora několikrát denně pádilo na pirátský nástup, neboť opoždění znamená zápis do černé skříňky. V úvodu vznikají pirátské posádky, vymýšlí se jejich názvy a malují vlajky – ty pak jako odměna za vítězství stoupají po každé etapě na stožár k ostatním.

Posádky musí prokázat schopnosti pirátů – vyrábí berli, se kterou absolvují závod jako jednonož, pomocí vytýčené trasy jdou poslepu, vyrábí škunery, plují s nimi po vodě, unikají při pronásledování mezi útesy, bojují s bezvětrím, ochraňují lodní deník před vodou, nechávají se navigovat v neproniknutelné mlze, vztyčují stěžeň, obsazují neznámé ostrovy, bojují s ostatními piráty a v závěru podle indicií hledají místo s pokladem.

Tábor si užili jak vedoucí, tak děti a posádky Pirátů z Černé perly, Lebkounů, Černých pasažérů, Pirátů z Bermudského trojúhelníku, Krvavých krevet či společenství kapitána Česneka a jeho drsných pirátek bojují za co nejlepší umístění.

Hrajeme i spoustu dalších her – využíváme i zádveřní vak pro hru Dog'o, Indica, Ringo či Bränball. Vyrážíme do okolí – na zříceninu Kašovic a Rabí. Zvládáme návštěvu kontroly z hygieny a jsme také poctěni i návštěvou kralupského starosty.

Vyšlo nám i počasí a tábor se obešel bez větších úrazů. Celotáborová hra byla vyrovnaná a napínavá až do konce, a tak nezbyvá, než konstatovat, že se tábor povedl, těšit se na další.

*Zdeněk Vejrosta,
TOM Vltavský paprsek,
Kralupy nad Vltavou*

Pohádkový zámek

Poslední srpnovou sobotu turistický oddíl Kamínek spolu s muzeem Kroměříže pořádá pohádkový zámek spojený s pověstmi o Chropyni a jejím širém okolí. V záměckých komnatách se návštěvníci mohli potkat s pohádkovými princeznami, rytíři, králem a královnou, králem Ječmínkem, s pázetem, s malými komteskami, a také tam na návštěvníky čekaly japonské princezny, které návštěvníkům i zamuzicírovaly. Ve sklepení zámku čekala na nezbedné děti polednice s klekáníci, Sněhurka, která snědla otrávené jablko a nad ní plakající trpasličci. Dále tam ležel umrlec, kolem rakve s kostmi se zjevoval strašidelný duch, Marfuška seděla na truhle a chtěla po Mrazíkovi ženicha a Krakonoš střežil své království před Trautnberkem. Bludička pilně lálala do blat, čarodějnice měla ve chlívkou zavřeného Jeníčka a Mařenku, v lese všechny lekal loupeživý rytíř Rasa a nakonec na všechny pouštěl bubliny malý hasstrmánek spolu s hasstrmanem Račou, který všechny pocákal vodou z rybníka.

Doufám, že se děti ve sklepení moc nebály a že se přišťe se na pohádkové postavičky přijdou podívat znovu.

Za turistický oddíl Kamínek chci poděkovat všem pohádkovým postavičkám, které na zámku byly, a tak zpestřily dětem závěr prázdnin.

*Hana Paňáková,
TOM Kamínek, Chropyně*

Trénování ve Švihově

Na konec letošního léta se vodácký oddíl TOM Úhlava vypravil trénovat na jez u města Švihov. Počasí oddílu přálo, a tak členi oddílu trénovali přejíždění peřejí, záchranu tonoucího z vody, sjíždění jezu i přistávat v proudu u břehu. Jez se musel trochu poupravit, jelikož byla malá hloubka a pomalý průtok. Také tam v noci „ožila“ jedna neoprenová ponožka, která se nějakým způsobem dostala z tábořiště 200 m daleko do křoví. Výlet byl obohacen o táboření v přírodě, zpívání u táboráku, o pěší turistiku a hledání keší ve městě, na hradě i v okolí.

*Jana Romová,
TOM Úhlava*

Něco končí, něco začíná...

Skončil další letní tábor. Paráda, tak alespoň trochu vydechneme. Letos opět bez úrazu, bez střevních potíží, bez návštěvy „tet z hygieny“, slunečné počasí, jen klíšťat se letos nějak urodilo, ale co víc si přát?

Tábor byl stejný jako v minulých letech... zdá se ale, že přesto výjimečný.

Jistě máte i u vás některé rodiče, na které se můžete spolehnout. My jich máme také několik. Třeba pan Vladimír, který nám vozí vše na tábor (již pošesté...), letos i s oddílovými kanoemi na střeše jeho dodávky. Rozloučili jsme se také s překrásnou základnou DDM Jihlava na břehu řeky Sázavy – chceme poznat další pěkná místa. Strávili jsme zde tři nezapomenutelné tábory.

Letošní Cesta kolem světa dopadla úspěšně, zlaté prase bylo objeveno, tajně okopírované bankovky táborové měny se ani nedostaly do oběhu (a zmizely nená-

vratně snad v kadibudce), parádně jsme si užili oddílové kánoe a my jsme se po čtrnácti dnech vrátili domů. Ale co se nestalo... „naše“ děti vyrostly. Je pravda, že děti do oddílu přicházejí a odcházejí, ale když máme děti v oddílu od pěti let a na táboře jim blahopřejeme společně k patnáctinám, které slaví v těchto dnech, je to jistě důvod k malému zastavení, zavzpomínání. Dnes jsou již v deváté třídě a možná nastoupí na (chybějící) místa instruktorů, uvidíme, kolik z nich bude pokračovat dále. Jsou to: Adam Ježek, Radek Štorkán, Káta Vyčichlová a hned po novém roce k nim přibude Matěj Fišer, Jakub Florián a Káta Tošnerová. Všechno nejlepší a ať se nám společně v oddíle daří.

*Vratislav Florián HROCH,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice n. L.*

Letní táborová škola Sloup

Letošní Letní táborová škola je letos opět za námi a nezbyvá než na fotkách alespoň nahlédnout pod pokličku sloupského setkání mladých nadějných tomíků z různých koutů naší republiky. Jako každý rok byl program nabitý. Hravé bloky plné klasických či naopak velmi netradičních, nových aktivit se pružně střídaly s tématy, které jsou pro budoucí vedoucí důležité či přímo zásadní. Parta účastníků se tak společně věnovala nejen okruhům z pedagogiky, psychologie, práva, ale také válčila s praky, brázдила terén při akčním rogainingu, visela hlavami dolů z vršků stromů či zachraňovala životy a zdraví zraněným kamarádům při nácviku praktické první pomoci. Bylo toho nemálo, a i když závěr korunoval nejnáročnější ponor v dějinách tomíků (Hranické propa-

dání do hloubky neuvěřitelných 700 m.), mladí instruktoři prokázali, že spojenými silami, vůlí a nadšením lze dokázat neuvěřitelné. A dokázali. Letošní ročník se zkrátka povedl a účastníci dělali čest svým oddílům.

Nezbývá tedy, než všem zúčastněným tomíkům, kteří odjížděli ze Sloupu s nadšením, s novými nápady a kamarády z jiných oddílů, popřát, aby je získaný elán neopustil a aby byli oporou a pomocí svým oddílovým vedoucím. Stejně tak přejeme, aby se společné plány na setkání na budoucích akcích naplnily a letošní účastníci se potkávali v průběhu roku a třeba pak i na druhé táborové škole, kam se většina rozhodla napřesrok vydat – získat opět nové, nevídané zkušenosti. Spolu s posledním velkým poděkováním

všem sloupským domácím i externím lektorům za jejich čas a výbornou práci pak posíláme i velké pozdravy do oddílů – děkujeme za prima účastníky a těšíme se na další ročník táborových škol!

*Za Letní táborovou školu ve Sloupu
Matěj Chour*

SLUPS
ZÁKLADNÁ
ASOCIACE
TOMÍKŮ

Ohlédnutí za táborovou školou na Polaně

Asociační chalupa na Polaně letos opět hostila mladé tomíky na letní táborové škole. Během jednoho týdne získali spoustu praktických dovedností i teoretických znalostí z nejrůznějších oborů potřebných pro jejich oddílovou činnost. Obohacující bylo i poznání, že ve svém snažení nejsou sami, že se i v ostatních krajích nalézají podobně naladěni nadšenci pro práci s dětmi.

Po úvodním seznamování, rozdělení do skupin a představení svých oddílů, mohl začít vlastní hravý i vzdělávací program. Proběhly Kostkohry, během nichž bylo zapotřebí najít sňatkového podvodníka, co nejrychleji proběhnout gumodráhou, kouzlit s ohněm či udržet rovnováhu na laně. Ani letos nechyběl orientační závod rogaining, společenská událost večera Prase v žitě či série drobných her vhodných na družinovky.

Do programu patřily i přednášky o legislativě, tábornickém vybavení, hrách, topografii, GPS nebo 1. pomoci v teorii i praktických ukázkách při různých simulovaných případech.

Svou vůli a zároveň umělecké sklony si mohl každý prozkoušet na padesátikilometrovém putování malebnou valašskou krajinou, zpestřeném fotografováním okolní přírody. Po zotavovací noci přišlo na řadu prozkoumání cílového místa celé výpravy, tedy Pulčinských skal. Po návratu na chalupu každý ocenil výuku základů regenerační masáže, kterou si mohl na vlastní kůži vyzkoušet.

Pobyt se pomalu chýlil ke konci, ale ještě zbyl čas na hru Pasticíky se sladkou odměnou či navození atmosféry doby rolníků a lapků při stejnojmenné hře. Závěr patřil vyhodnocení, nalezení pokladu a poté tradičnímu táboráku.

Rád bych tímto za všechny lektory ještě jednou popřál všem účastníkům, aby s nově nabytými nápady a inspiracemi vhodně naložili a uplatnili je v praxi. Byl to díky nim příjemný a obohacující poslední prázdninový týden.

Ivo Skoček

LTŠ 2013!

..... Polana

V Babiččině údolí řádili Lotři na dobré Cestě

Údolí Úpy v Ratibořicích ožilo v sobotu 20. 7. 2013 jedinečnou akcí. Hendikepované děti z Občanského sdružení Cesta pokořily řeku Úpu. Ve vodácké výbavě, na raftu vyrazily se svými kamarády z vodáckého oddílu Lotři na dlouho očekávanou plavbu.

„Nečekal jsem, že na klidné procházce Babiččiným údolím zažiju něco tak neobvyklého. Radost a odvaha hendikepovaných dětí mě úplně dostala. Jsem zdravý a nikdy jsem na raftu neseděl, a tak mě dost zarazilo, že i děvče z invalidního vozíku se s úsměvem chystá sjet Úpu“, říká překvapeně jeden z přihlížejících.

Zatímco hronovští vodáci nafukovali rafty, měli i klienti z Občanského sdružení Cesta plné ruce práce. S nadšením si oblékali přilby a záchranné vesty. Rozdávání pádel se ujali dva ostřílení vodáci – starosta města Náchoda Jan Birke a místostarosta Hronova Josef Thér. Pak už nic nebránilo vyplutí od Viktorčina splavu.

„Bylo úžasné vidět, jak si děti z Cesty plavbu užívaly. Myslím, že mezi Lotry velmi rychle zapadly. Pádlování jim nedělalo žádné potíže, trocha vody v raftu je rozhodně nerozházela a vodácké ‘Ahoj!’ se rozléhalo celým údolím“, komentuje skutečněnou plavbu přímo z vody Tomáš Buriánek, vedoucí hronovských Lotřů.

„Pozorovala jsem tu spoustu lidí, kteří stáli na břehu a bylo mi jasné, že sem nepřišli jen kvůli nám. Potěšilo mě však, že nikdo z přihlížejících nepokračoval v cestě dál. Všichni čekali, až se rafty odraží od břehu. Možná proto, aby nám mohli zamávat a projevit tak svůj obdiv a solidaritu.“ dodává k vydařené akci Denisa Voborníková z o. s. Cesta.

Cesta s Lotry na Úpě je třetí společnou akcí projektu Lotři na dobré Cestě, na kterém spolupracuje dětský turistický a vodácký oddíl Lotři z Hronova společně s Občanským sdružením Cesta Náchod, které pečuje o osoby s hendikepem. Více informací o projektu a dalších konaných akcích na www.spolecnysvet.com

Zdeňka Císařová,
Občanské sdružení Cesta Náchod

Potvrzeno! Zdraví i hendikepovaní se usmívají stejně!

Odpoledne plné netradičních soutěží, her a atrakcí vykouzlilo úsměv na mnoha tvářích dětí i dospělých. V sobotu 29. 6. 2013, se v Hronově uskutečnil Den nezávislosti, jehož hlavní myšlenkou bylo spojení dvou zdánlivě odlišných světů. Přátelská atmosféra strhla zdravé i hendikepované ke společným aktivitám.

„Den nezávislosti byl pro mě zážitek, který si budu dlouho pamatovat. Je těžké kamarádům vysvětlovat, jak skvělé a úplně normální jsou děti na vozíku. Teď to sami vidí a já jsem tomu moc rád.“, vysvětluje čtrnáctiletý Michal z vodáckého oddílu.

Program zahájily svým divadelním představením hendikepované děti z Občanského sdružení Cesta a speciální školy J. Zemana v Náchodě. Všichni si mohli vyzkoušet aktivity typické pro postižené, jako je jízda na speciálně upraveném kole (handbiku), canisterapii nebo hipoterapii, které doplňovala jízda na raftech po Metuji nebo lukostřelba. Velký úspěch mělo i vystoupení skupiny historického šermu ARTAIR, Policie Jaroměř a Hasičů Hronov. „Nikdy bych nevěřil, jak náročná je jízda na handbiku. Tohle speciální kolo je totiž řízené i poháněné pouze rukama.“ svěruje se svou novou zkušeností Tomáš Buriánek, vedoucí vodáckého oddílu Lotři Hronov.

Den nezávislosti, který byl v pořadí druhou akcí projektu Lotři na dobré Cestě, podpořili, nejen svojí účas-

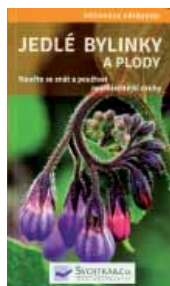
tí, nejvyšší představitelé města Hronova i města Náchoda, organizace pomáhající hendikepovaným a v neposlední řadě i dobrovolníci mládeže Církve bratrské z Náchoda.

„Jiráskův park byl plný lidí, bez rozdílu věku, pohlaví, postižení nebo barvy pleti a všechny jako by spojovala jedna jediná myšlenka, která říká, že i když jsme odlišní navenek, uvnitř jsme všichni stejní. Co víc si přát...“, s uspokojením dodává Denisa Voborníková z Občanského sdružení Cesta Náchod. Podrobnosti o všech konaných akcích a projektu Lotři na dobré Cestě najdete na www.spolecnysvet.com

Zdeňka Císařová,
Občanské sdružení Cesta Náchod,

Tomáš Buriánek
TOM Lotři, Hronov

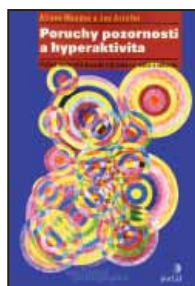
Ostružiník zná možná každý, jak ale vypadá takový Tužebník jilmový, Miřík celer nebo Brsllice kozí noha? Příručka se zabývá nejen tím, jak byliny poznat a kde je lze najít, ale hlavně se dozvíte, k čemu je lze použít a jakým způsobem je připravit, aby z nich byl užitek. Barevné fotografie jsou dostatečně návodné na to, abyste byli schopni rostlinu v přírodě spolehlivě rozpoznat. Užité části bylin jsou pak znázorněny i v detailu. Knihu vydalo nakladatelství Svojtka & comp. v roce 2013.

Každý z nás je jiný. Jak rozpoznat různé druhy inteligence, jakým způsobem je podporovat a rozvíjet je, v tom může napovědět právě kniha Každý je na něco chytrý. Jde o úvod do poměrně specializované oblasti, která se zabývá také duševními schopnostmi člověka. Rozhodně neuškodí, pokud se rozhodnete se s nimi touto populárně-naučnou formou seznámit. Vydalo nakladatelství Portál v roce 2011.

Jak vnímat přírodu a zároveň se o ní něco užitečného naučit pojednává kniha Josepha Cornella. Jednoduché návody na hry a činnosti, jak v dětech probudit zájem o přírodu a prožitkem získat užitečné informace. Publikaci vydalo nakladatelství Portál v roce 2012.

Praxe oddílového vedoucího je obor velmi široký, často přináší mnohé záludnosti. Je docela možné, že také u vás je některé z dětí postiženo lehkou mozkovou dysfunkcí. Kniha je vodítkem pro práci s nimi. Vydalo nakladatelství Portál v roce 2008.

O dobrovolnictví na farmách aneb TraDalka stále za vodou

Tímto článkem tak trochu navazujeme na ten v předchozím čísle Tomíka, kde jsme laskavého čtenáře seznámili s okolnostmi naší cesty po Jižní Americe. Po dvou měsících v zapomenuté Paraguaji jsme se přesunuli do Argentiny, kde již třetí měsíc cestujeme od farmy k farmě, tu a tam si prohlédneme nějakou tu přírodní či historickou (což tady obvykle znamená 200 let) pamětihodnost a především potkáváme pozoruhodné lidi.

Ale k tomu farmaření. To bylo tak, člověk má před sebou hodně času na cestování, zároveň ale málo peněz. I přemýšlí, jak na cestách trochu ušetřit. Kdo má kladný vztah k venkovu, ne úplně záporný vztah k práci a chce se něčemu praktickému naučit, může využít asi ve stovce zemí světa rozšířenou a stále se rozšiřující síť WWOOF. Ta spojuje na jedné straně organické farmy, kterým se hodí pomocná ruka či dvě, a cestovatele, kteří jsou ochotni za stravu a ubytování na farmě pracovat. Každá farma má na Internetu svůj stručný profil (lokalita, velikost, něco o majitelích, především však popis farmy a činnosti, které může dobrovolník očekávat), každý si může najít takovou, která je jeho srdci blízká.

Zatím jsme v Argentině navštívili 3 farmy, tak už snad máme nějaké zkušenosti, o které se můžeme podělit – protože to je podstata celého programu, dělit se o zkušenosti. Farmy se od sebe hodně liší – klimatem (vyzkoušeli jsme subtropický les, hory a krajinu mající blízko k poušti), velikostí, množstvím dobrovolníků (někde chtějí jen 2, jinde třeba 10), typem a množstvím vykonávané práce (přibližně mezi 20 a 40 hodinami týdně), dietou (veganská, vegetariánská, „všežravá“, převážně z vlastních zdrojů) a nakonec i filosofií (možná jsou někomu povědomé pojmy organické zemědělství, agroekologie, permakultura). Naopak společné mají jednoznačně to, že nabídnou člověku (který, podobně jako my, nemá s farmařením žádné předchozí zkušenosti) příležitost si vyzkoušet život jak se říká „trochu

jinak“ (a třeba i zapochybovat, jestli ten náš městský, kancelářský, supermarketový a automobilový život, na který jsme od malička zvyklí, nestojí za houbu).

Jaká to práce dobrovolníky na farmě čeká? Téměř vždy je v tom trocha zahrádkaření, čištění záhonů, setba, údržba, sklizeň (podle roční doby), příprava kompostu, sběr koňských hověnek (vynikající hnojivo). Je-li k dispozici ovoce, dělají se marmelády, je-li k dispozici kráva, dělá se jogurt, máslo, sýry. Téměř vždy je potřeba něco postavit, vykopat, opravit, zakopat, dříví naštipat. Samozřejmě je lepší, když se dobrovolníků na jedné farmě potká víc, nejen proto, že práce rychleji ubíhá. Jsou to vesměs sympatičtí, otevření, inteligentní a zcestovalí mladí lidé, s nimiž je vždy o čem povídat, nežřídká i nějaké to přátelství vznikne.

Z vlastní zkušenosti můžeme napsat, že jsme z dobrovolničení na farmách vysloveně nadšeni a miníme v tom pokračovat. Kromě příjemně stráveného času jsme si za poměrně krátkou dobu osvojili obrovské množství užitečných znalostí a dovedností, které nám moderní evropské město upřelo.

Ano, čas pro závěrečné pobídnutí. Ale nebojte, za podobným zážitkem není nutno jezdit hned na druhý konec světa, program WWOOF (nebo také všeobecněji zaměřený workaway.info a jistě spousta dalších) funguje i doma v Evropě.

Tomáš Rada a Daniela Baráková,
TraDalka

WWOOF - jak funguje?

- WWOOF (World Wide Opportunities on Organic Farms) – www.wwof.net
- Databáze farem k nahlédnutí
- Za roční členský příspěvek v řádu stovek korun obdržíte kontakty na všechny farmy ve vybrané zemi
- Pak už je všechno na dohodě s farmáři.

Čeští tomíci pozváni na slavnostní znovuotevření Chaty pod Rysy

Na pozvání Klubu slovenských turistů (KST) jsem se zúčastnil za naši asociaci této významné akce. Chata pod Rysy ve Vysokých Tatrách postavená v r. 1933 Klubem československých turistů je nejvýše položenou chatou na Slovensku (2 250 m.n.m) v překrásném koutu Mengusovskej doliny pod populárními Rysy, hraniční horou mezi Slovenskem a Polskem. Kdo vystoupí na Rysy (2 499 m.n.m), stane mimo jiné na nejvyšší hoře Polska. V r. 2000 smetla větší část chaty velká lavina a majitelé chaty KST a Slovenský horolezecký spolok (JAMES) se rozhodli provést generální rekonstrukci chaty, což se jim i navzdory opravdu extrémním vysokohorským a administrativním podmínkám podařilo a 25. 9. 2013 byla chata otevřena za přítomnosti vedení KST a JAMES, mnoha pozvaných hostů, mezi nimiž byli také bývalý místopředseda vlády SR a ministr financí I. Mikloš, ředitelé TANAP a lesů TANAP, zástupci stavebních firem podílejících se na rekonstrukci chaty, místopředseda Českého horolezeckého svazu a mnoho dalších hostů, k nimž lze zařadit i zástupce KČT a nás „českých tomíků“. Po projevech předsedů KST P. Perhaly a James I. Kollera, předání památných kamenů nejvýznamnějším dárcům a sponzorům a slavnostním přestřižením pásky, jejíž kousek byl věnován i nám tomíkům, si všichni pochutnali na „kolaudačním“ guláši v příjemné atmosféře doplněné skvělou živou hudbou. Pohledy na čerstvě zasněžené tatranské štíty v podzimním slunci podbarvené jazzovými skladbami saxofonisty stály opravdu za to. A hlavou se vám honí myšlenky, že toto je opravdu jeden z těch okamžiků, pro které stojí za to dělat „organizovanou turistiku“. To je to, co za spolky našeho typu zůstává budoucím generacím...

Všem horám chtivým tomíkům nelze než doporučit navštívit tuto moderní stylovou chatu s legendárním českým chatařem Viktorem Beránkem. Cestou na chatu

můžete z depozita u Popradského Plesa vynést nahoru něco z připraveného materiálu a potravin, stát se na chvíli tatranským nosičem, za což budeme odměněni na chatě čajem a velkým díkem chataře. A pokud budete mít průkaz KČT (tomíci jsou členy KČT), získáte 50% slevu na ubytování. I po rekonstrukci má chata nečekaně jednu věc společnou s naší nejvýše položenou turistickou základnou Polana ve Velkých Karlovicích (850 m.n.m.). Na latrinu se chodí cca 100 m od chaty kamenitým traverzem, což je především v noci značně náročné. Důvody jsou v obou případech pragmatické. Hádejte jaké.

Jiří Homolka

Evropou dobrodružně!

Parta starších členů turistického oddílu Kamarádi dalek Opava TOM KADAO, doplněná o několik mladších členů s rodiči se vrátila z patnáctidenního putování Rakouskem, Německem a Itálií. Outdoorový program naší cesty byl znám předem a byl veden v atraktivních lokalitách rakouských a německých Alp a italských Dolomit. Obsahoval cykloturistiku, pěší turistiku, lezení a vodáckou turistiku na vybraných úsecích řek.

Během patnácti dnů se naší partě podařilo splout úseky rakouských řek Saalach, Salzach, Kossener Ache, Enns, Steyr, Moll a v posledním dni také oblíbenou řeku Salzu. V Itálii jsme pluli po vodách řek Isarca, Piavy a překrásného potoka Boite, který se vine údolím v oblasti Dolomit a města Cortiny Qd Ampezzo. Díky nedostatku vody se bohužel nepodařilo splout německé „perly“ Ammer a Loisach.

Navštívili jsme rakouská města Salzburg, Lofer, Schladming a Hallstat, kde jsme si prohlédli solný důl, Garmisch-Partenkirchen v Německu, italskou Cortinu, kam jsme zpravidla dojeli na kolech po návratu z hor nebo řek.

Velice si užili také všichni milovníci pěší turistiky, ferrat, lezení a treků ve vysokých horách. Program nám umožnil se i rozdělit do skupin podle zájmů a díky tomu se mnohým podařilo zdolat ferraty v Dolomitech, „trekaři“ vystoupili na Tre Cime, Piccolo Lagazuoi, podnikli jsme túru ke kaskádě vodopádů Sibarco di Fanes, čtyři odvážlivci zdolali známou obtížnou ferratu Johanu na Dachstein a vystoupit se podařilo na nižší setřičku nejvyšší hory Německa Zugspitze u Ga-Pa, Alpspitze.

Hodně spokojeni byli také cyklisté, neboť cyklovýlety doplňovaly prakticky všechny aktivity v horách nebo na řekách. Mnozí na kolech projeli celé oblasti např. okolí rakouského Loferu, Ennskou cyklostezku z Raadstatu do Donnersbachu, pod Dachsteinem v horách, kolem Salzka-mergutských jezer či objeli slavný lyžařský vrchol Cristallo u Cortiny. Nebylo výjimkou, že po splutí řeky ještě mnozí sedli na kolo a ke svým stanům dojeli na kole.

Díky nádhernému letnímu počasí, které přerušilo jen několik příjemných letních bouřek z tepla, jsme spoustu volných chvil

trávili, nejen koupáním v řekách, ale také horských jezerech a přírodních koupalištích, které jsou především v Rakousku volně přístupná.

Díky autobusu s vlekm, který převážel nejen nás, ale také velké množství turistického materiálu, jsme měnili místa noclehů. Nocovali jsme tak na čtyřech místech a našim posledním kempem se záměrně stal rakouský Donnersbach, nedaleko vrcholu

Dachstein. V této malebné vesničce se konal sraz mládeže Rakouského turistického klubu (Jugend im Österreichischen TouristenKlub), který se stal naším závěrečným a důležitým cílem. Ve stanovém městečku se nám podařilo navázat kontakty s rakouskými oddíly, s možností další možné spolupráce. Uvidíme, jak s nabízenými možnostmi do budoucna naložíme.

Bylo to překrásné, zajímavé, náročné a veselé putování. Podle ohlasů členů a účastníků akce bylo naše putování po evropských zemích velmi úspěšné, podobně jako obdobná cesta v roce 2012 do Francie, což dosvědčují usměvavé obličejové a překrásné přírodní scenérie na fotografiích, které je možno vidět ve fotogalerii na našem webu www.kadao.cz

Díky na závěr patří všem účastníkům za skvělou partu, především však Adamu Ke-lišovi Hoferovi za přípravu lezeckých aktivit, Adamu Dibovi Weichtovi za přípravu prakticky všech dalších aktivit, ostravskému oddílu TOM Čmoudík za vypůjčení části vodácké výbavy, autodopravě Oldy Galeji z Kyjovic a hlavně řidiči pohodáři Jirkovi Galejovi, který se stal jedním z členů výpravy. V neposlední řadě patří díky také Krajskému úřadu v Ostravě za podporu celoroční činnosti našeho oddílu a této aktivity.

Kam příště, uvidíme? Možností je mnoho! Třeba Pyreneje?

Tom Weicht,
TOM Kadao, Opava

Když se k tomu přidá ještě dobré počasí, jaké měla naše nevelká partička letos na vodě ve Slovinském Bovci a v rakouském Wildalpen, na kouzelné horské tábořiště u Admontu nad řekou Enzí samozřejmě nesmím zapomenout také, je pak na podzim se slzou v oku na co vzpomínat.

Nadto, když člověk vyrazí s partičkou – cetiletých, připadá si sám tak nějak... mladší, ovšem jen dokud se nepodívá na společné foto, že. O krásách Slovinska už Tomík psal. Připomenu tedy stručně, že prosmýknete-li se rakousko-italsko-slovinským trojúhelníkem směrem Tarvisio, v dohledu město s poetickým názvem Hermagor, můžete si to pak namířit... ano, do Predele. Bovec, vodácké město se skvělou picérií, je hned za rohem. Najdete v něm několik kempů. Ten u Tonyho je čistý, od dvaceti hodin se v něm vcelku dodržuje noční klid, je kde uvařit. Znalci českých vodáckých kempů budou zdejší sprchy připomínat sterilní voňavý ráj. A řeky? Modrozelené, studené, krásné. Soča i Koritnica, letos méně vodnaté, než je známe z minulých výprav, stejně nezklamaly. Kdo ještě váháte, jedte tam! Chce to nebýt úplněj nováček na vodě, zejména, když je plné koryto nebo dokonce nadstav. Když prší, můžete poznávat hory nebo pevnosti, hřbitůvky. Tímhle krajem prošla první světová válka a zanechala tu statisíce

mrtvých, kteří jsou pietně připomínáni na každém kroku.

Stejně pěkně jako výše zmíněné toky vás pohoupe Enns, česky Enže. Peřeje jsou tu a tam čtyřkové, nešť! V maloměstě Admontu nakoupíte zmrzlinu, i procházka vyprtřeným malým centrem stojí za to, zdejší klášter je úchvatný. A kdo by pořádkem neměl dost, Mekka českých vodáků a našich vodáckých škol, horské středisko Wildalpen, je pár hodin jízdy autem. Letos měla i Salza méně vody, ale nevadilo, nevadilo, soutěska byla pěkná i tak a naši nováčci-kormidelníci alespoň tolik neřvali hrůzou.

Pěkný týden. Za rok zkusí tahle roztocko-dobranovsko-liberecko-berounsko-pražsko poděbradská parta Albánii. Nebyli jste tam, přátelé, někdo na vodě?

Tomáš Novotný

SRAZ RAKOUSKÉ MLÁDEŽE

Čeští tomíci na srazu mládeže Rakouského turistického klubu (Jugend im ÖTK) v Donnersbachu.

Jako tradičně i letos se silná skupina českých tomíků (TOM KADAO Opava a TOM Vsetín) zúčastnila v rámci reciproční spolupráce mezi A-TOM ČR a ÖTK Jugend letního srazu rakouských tomíků. Dohromady nás bylo téměř 40 účastníků a výrazně jsme přispěli k nejvyšší srazové účasti za poslední desetiletí. Dočkalo se nám jako vždy milého uvítání tentokrát z úst 3. prezidenta ÖTK, který se srazu mládeže též zúčastnil. Sraz osobně řídil

a organizoval místopředseda rakouských tomíků Markus Artner, který převzal funkci po Wolfgangu Langovi, velkému propagátorovi spolupráce rakouských a českých tomíků, který ve svých 75 letech již přenechal místo mladším. V osobě Markuse Artnera ale máme opět velkého příznivce a věříme, že spolupráce bude i nadále úspěšně pokračovat.

Především díky TOM Kadao jsme si svými písněmi a hrami u tradičních večerních táborových ohňů získali srdce Rakušanů a doufejme, že pro TOM Kadao to není poslední akce s rakouskými tomíky.

Týden v Rakousku proběhl za nádherného počasí při společných akcích v okolních horách, na překrásných rakouských cyklostezkách a řekách a jsem přesvědčen, že byl inspirující pro obě strany.

Jiří Homolka

VIII. Mezinárodní zimní sraz turistů Králíky - únor 2014

Tomíci, věnujete se lyžařské turistice? Pak neváhejte a zkuste Mezinárodní zimní sraz turistů, který je určený jak dospělým turistům, tak tomíkům! Čeká vás velmi zajímavý program – běžecké trasy v okolí Králického Sněžníku, sjezdové lyžování ve známých střediscích Dolní Morava, Čenkovice či Mlýnský Dvůr, skialpinistické trasy, trasy na sněžnicích a nakonec i pěší trasy v okolí města Králíky. Kdo chce, může zkusit i zimní táboření. Kromě turistického programu pro Vás mimo jiné i TOM Zálesáci Svitavy připraví zajímavý program, např. Boj o klášter Hedeč, či Hry bez hranic. Neváhejte a rozšířte řady oddílů TOM, které se srazu zúčastní. Veškeré informace naleznete na www.kct.cz

Jiří Homolka

Základní informace o srazu :

Pořádá: Odbor KČT Horal Ústí nad Orlicí (z pověření KČT, PTTK a KST)

Termín: 6. - 9. února 2014

Místo konání: Králíky, Jeseníky

Do kdy poslat přihlášky: 15. 12. 2013

Kontakt: Odbor KČT Horal, Letohradská 1363, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel. 603 772 985, kcthoral@tiscali.cz

Účastnický poplatek:

- členové KČT, PTTK, KST – 150,- Kč
 - nečlenové - 250,- Kč
 - děti a mládež do 18 let, členové KČT, PTTK, KST – 50,- Kč
 - děti a mládež do 18 let, nečlenové – 75,- Kč
 - vedoucí dětí a mládeže do 18 let, nečlenové (min. skupina 5 dětí) – 75,- Kč
- Ubytování**
- Ubytování zajištěno v tělocvičnách a školních třídách ve vlastním spacím pytli a na vlastní karimatce za cenu 50,- Kč/noc.
 - V ubytovacích zařízeních (penziony, ubytovny, hotely) v ceně 250-350 Kč/noc.
 - Ubytovací kapacita na lůžkách je omezena a bude obsazována podle pořadí došlých přihlášek, proto neváhejte!
 - Ve všech ubytovacích zařízeních je stanoven noční klid v době od 22:00 do 6:00 hod

Stravování

- Stravování zajištěno ve školní jídelně, ul. Moravská, Králíky.
- Snídaně za cenu 40,- Kč, balíček na trasu 50,- Kč, teplá večeře 70,- Kč.
- Celodenní stravování za 160,- Kč/os.
- Stravenky obdržíte při prezentaci ve vestibulu školní jídelny.
- Dále jsou k dispozici místní obchody a restaurace.
- Možnost občerstvení na trasách.

Letní sraz tomíků ve Staňkově

32. letní sraz turistických oddílů mládeže proběhl v západočeském Staňkově v půlce srpna. Organizaci celého srazu si vzal na povel Zdeněk Strousek a TOM Stříbrná rosa. Program pro účastníky srazu byl bohatý- návštěva rozhledny Čerchov, pomníku a statku J. S. Koziny, prohlídka plzeňské ZOO a Dinoparku.

Tomíci si prohlédli Klatovy zespodu i seshora, navštívili totiž katakomby i Černou věž, klášter v Chotěšově, vodní hrad

Švihov či se pobavili v plzeňském interaktivním vědeckém centru Techmania.

Letního srazu se zúčastnily tyto oddíly- TOM Divočáci z Frýdlantu nad Ostravicí, TOM Javory z Černuce, TOM Bobři z Prahy, TOM Sojčata ze Žitenic, TOM Výrové z Loun a Hroši z Chodova.

Všem organizátorům patří dík za vydařený sraz a účastníkům poděkování, že přijeli sraz podpořit.

(ústř)

Mezinárodní mistrovství v Turistickém závodě

V sobotu 14. září 2013 se uskutečnilo v Orlové (Moravskoslezský kraj) Mezinárodní mistrovství v Turistickém závodě, na kterém se sešlo na 200 reprezentantů Česka, Slovenska, Německa a Peru.

Závody se konaly pod taktovkou Evy a Jiřího Vilhelmových – zkušených organizátorů, a tak závod, i díky podpoře Asociace TOM a programu Dobrovolník - S kamerou za hranice - mohl mít nadstandardní zázemí, výborně připravenou trať a podle odezvy všech našich závodníků a vedoucích i super repredresy z funkčního materiálu, připravené přímo na míru.

Všichni naši reprezentanti podali výborné výkony, a tak i po devatenácté v novodobé historii se vítězem stala Česká republika, bylo jedno, z kterého oddílu závodník je – fandilo se všem (pro zajímavost se na reprezentaci podílelo 19 oddílů).

Na nejvyšším stupni z České republiky stanuli a mezinárodními mistry se stali: Magda Wagnerová, Vojtěch Kozelka, Zuzana Šebestová, Lukáš Sládek, Eliška Plášilová, Láďa Merta, Jana Zázvorková, Fanda Círal, Šárka Pokludová, Linda Rehtoriková, Vítek Procházka, Líba Vlachynská a Jirka Vilhelm.

Ještě jednou díky – reprezentantům, organizátorům, rozhodčím a všem, co nám pomáhají turistické závody realizovat.

*Zdeněk Vejrosta,
předseda Rady TZ*

Bylo, nebylo, jednoho krásného dne se u nás v oddíle objevila malá skupinka šesti mladých aktivních lidí. Rozhodli jsme se je vzít mezi sebe a zapojit do aktivit oddílu. Světe div se, povedlo se. A tak vznikla naše vlčí skupinka. Uběhly týdny a měsíce a už je to pomalu rok, co s námi chodí na akce, tvoří si akce své či pomáhají s akcemi pro malé. Proč jim tedy ve volném týdnu před letním táborem neudělat tábor čistě jejich? Vždyť si to zaslouží.

Tak se tedy také stalo a tímto byl založen tzv. LOV. Ten první letošní se konal na tábořišti s tee-pee v Hošťálkové u Vsetína. A jaké to tedy mělo být a bylo? Úkol zněl jasně: „Udělat tábor, jak má být a přitom vyjít vstříc potřebám této skupiny.“ Co tedy všechno ti naši vlci zažili? Úplně vše. Od rukodělných aktivit až po skupinové hry. Nechyběla tedy tvorba sádrových masek a přívěsků, neminuly je ani hry drsnějšího rázu jako Australská štvance. Své vyžití zde našli i ti, jejichž zájmem je divadlo, avšak nestrádali ani ti, jejichž nadání je ryze sportovní. Zvládli hravě lesní golf, stavbu initipi, vyhledali

v lese nebezpečná zvířata, která záhy odstranili a přitom se ještě stihl bavit. Nechyběla ani aktivita pro fotografy, kde se ukázalo, že jsou ti naši mladoši opravdu velice kreativní skupinou. Nenechají se však zahanbit ani v orientaci a běhu či dlouhé chůzi po ránu, což předvedli při takzvaném NSW run. A přitom poznávali ostatní členy své skupiny, sami sebe, ale i nás, vedoucí.

Ačkoliv jsem se sama za sebe na začátku tohoto týdenního tábora mírně obávala, jaké to s nimi bude, musím uznat, že to bylo fajn. Více než fajn. Za tuto cennou zkušenost děkuji tedy nejen jim, ale také všem ostatním, kteří se na přípravě a pak samotném táboře podíleli. A zda se jim to líbilo? To už se musíte zeptat jich samotných. A vzhledem k jejich aktivitě vám garantuji, že je jistě někde potkáte.

*Ajka „Smíšek“ Podlesná,
TOM Maracaibo, Trinec*

Rezervace chalup? Žádný problém!

Nový rezervační systém téměř hotov!

Všem tomíkům slavnostně oznamujeme, že spuštění nového rezervačního systému chalup se kvapem blíží. Již brzy bude rezervace chalupy naprosto snadným úkolem, kdy si jakýkoliv vedoucí vybere volný termín, zarezervuje si ho, vyplní elektronický formulář a následně se za něj na většinu chalup automaticky odešle návratka. Systém následně pohlídl i to, aby vyplnil vyúčtování pobytu (většina údajů tam ale bude již zadána), naši účetní Zdeňku upozorní na vystavení faktury, vedoucím dále jasně spočítá předběžnou cenu, po vyúčtování také finální cenu, lajdákům, kteří pozdě zruší rezervaci, naúčtuje stor-

no poplatek, ale především celý proces rezervace zjednoduší a zrychlí. Tomíci jdou s dobou a po elektronické rezervaci, novém webu přichází další „elektronizace“ organizace s hořcem ve znaku. O spuštění rezervačního systému se více dozvíte na asociálním webu.

Ondra Šejtka

Poznáváme Slovensko

Stalo se již tradicí, že první červencový týden vyrážejí tomíci Moravskoslezského kraje na sraz Klubu slovenských turistů, jehož součástí je i setkání turistických oddílů mládeže.

Letošní sraz byl jubilejní, bylo to již 60. setkání přátel turistiky a hostitelské úlohy se ujala Bratislava. Centrem veškerého dění pak bylo rekreační středisko Zlaté Piesky, kde proběhlo slavnostní zahájení i ukončení srazu za účasti české delegace. Tu vedli současný předseda KČT PhDr. J. Stráský a také předseda A-TOM Mgr. T. Novotný.

Pořadatelé pro nás připravili zajímavé trasy v Bratislavě a jejím okolí. Navštívili jsme dobře udržovaný hrad Devín na

soutoku Dunaje a Moravy, ohromilo nás vodní dílo Gabčíkovo, kde jsme s úžasem sledovali prolouvající lodě, které mizely v 34 m široké plavební komoře. Pěkně jsme se zapotili při stoupání k jeskyni Driny i k vysilači Kamzík v Malých Karpatech, neméně zajímavý byl historický vodní mlýnu Dunajské Stredy nebo hrad Červený Kameň.

Díky výborné organizaci našeho vedoucího Ing. Mojmíra Nováčka jsme toho stihli hodně, a protože po celou dobu pobytu nám přálo počasí, naše každodenní túry a výlety končily koupáním na Zlatých Pieskach, takže všichni byli spokojeni.

Prožili jsme týden v krásném prostředí se slovenskými kamarády a odjížděli jsme s předsevzetím, že se za rok opět sejdem, tentokrát v Trebišově.

Ludmila Bártová,
TOM Nezmaří, Bílovec

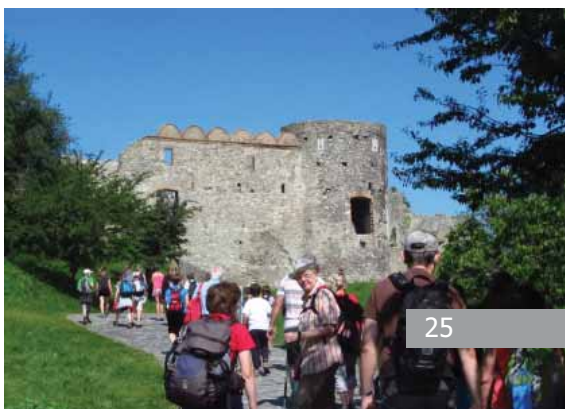

Němečtí přátelé

na brigádě ve mlýně

Na srpnové velké brigádě v Oparně zněla i němčina. Ruku ke společnému dílu o víkendu přiložila skupinka Němců ze spolku Erzgebirgsverein, projektového partnera tomíků při budování opatření proti velké vodě ve mlýně. Deset brigádníků přijelo z krušnohorského městečka Steinbach pod vedením našich starých známých Maria Eberleina, jeho ženy Franzisky a Volkera Weiseho, kteří do mlýna pravidelně jezdí již pátým rokem. Nechyběl ani předseda tamní sekce spolku Rolf Dost a hlavně šestice mladých lidí. Zatímco ženská část výpravy pomohla s natíráním plotu, muži připravovali dřevo na zimu. Společně jsme se podívali, jak pokračují práce na mlýnské nádrži a náhonu, večer poseděli u ohně a stihli i krátkou výpravu na zřícenou dálnici nedaleko mlýna. Děkujeme za pomoc a budeme se těšit na další společné česko-německé akce.

Helena a Kamil Podroužkovi

týpí jako domov

Nikdy na to nezapomenu – v dálce vybuchují petardy a my, kteří nevíme, kolik je hodin, tušíme, že nový rok je tady. Jsem v jiném světě. Mám na sobě mokasíny, je patnáct pod nulou a v dálce se objevují světla pochodní a ozývá cinkot rolníček uvázaných na oblečení Staříků.

Letos jsou dlouhé vánoční prázdniny. Co vyrazit s partou kamarádů do týpí? Přináší to nové zážitky!

Podat návod, jak přežít zimu v týpí, je těžké. Všechno totiž závisí na počasí. Pokud mrzne (a je sníh), pak je v týpí mnohonásobně komfortnější, než když je zima a mokro. Zvlášť pokud se rozhodnete tábořit stylově. Dá se na to připravit relativně levně, rychle a malebně. Doporučuji! Nakonec – parta přátel překoná všechny možné obtíže.

Předně je třeba věnovat pečlivou pozornost přípravě a také stavbě týpí. Zašívát přímo na místě roztrzenou plachtu, špatně zatlouci lining, nekvalitní výběr místa i jeho povrch velmi rozhodují. Zem je potřeba pokrýt silnou vrstvou smrkových větviček, nepromokavých plachet (např. látka, ze které je ušito týpí), dek a kožešin. Osvědčily se i rohože z mořské trávy (k zakoupení v Hornbachu méně než za tisícovku jedna). Ty dáváme spíše do prostoru mezi ležením a ohništěm. Je-li ale bláto, použijte i zde raději větvičky.

Zimní tábor je vyplněn mimo jiné přípravou dřeva. I jeho výběru je třeba věnovat náležitou pozornost. Promrzlé dřevo se chová jinak a myšlenka „tohle dosušíme kolem ohně“ není moc efektivní. Pily a sekery v perfektním stavu ušetří hodně trápení.

Také oblečení bude třeba víc. Zde je na místě promluvit zejména o indiánském oblečení. Zimu lze v týpí prožít stylově, pokud do seznamu přidáte:

- více spodního oblečení
- kabátek z deky. Návod dobře popisuje kniha Táboříme v týpí. Mám zkušenost s originálními anglickými Hudson Bay dekami a dekami z Balkanovy (<http://www.balkanova.cz/vlnene-deky/>), ale asi se dá najít i něco jiného.
- flaušovou košili nebo šaty. Objevil jsem svůj návod tady na tom webu: <http://odyssea.wz.cz/nacti.php?stranka=odev>.
- deka kolem pasu. Suknice, co se omotá kolem pasu a přepásá páskem nebo cípem zastrčí dovnitř a drží sama.
- zateplené mokasíny. Větší, pevné, dobře namaštěné (směs loje a včelího vosku) mokasíny s vnitřní vložkou stejného střihu z kožešiny. Pozor, beraní kožešinavětšinou nevydrží neustálé namáčení a sušení a brzy se rozpadá. Dovnitř se hodí ještě ručně pletené ponožky aneb vložka z deky mokasínového střihu.
- pletená čepice něco kolem krku. Třeba zálesácká s bambulí na boku a kus flauše.
- rukavice ručně pletené nebo palčáky střižené z deky.

Zimní tábor tak nějak přirozeně sdružuje lidi, ať už během přípravy dřeva nebo – a to zejména – večer. To je doba obcházení týpí. Ve vchodu překračujete korálkované mokasíny v mírumilovném soužití s pohorkami Hanwag, každý přináší náruč dřeva, hrneček a drobné občerstvení. A už se hraje na hudební nástroje, kolují misky plné oříšku, rozlévá se čaj, diskutuje, plánuje, hrají se hry, čte... a najednou je tu ráno.

Co si dát mokasínovou výpravu zasněženou krajinou? Nebo si zahrát šini na zamrzlém lipně? Anebo eskymáckou honičku v bludišti vyšlapaném ve sněhu? A co výstava sněhových soch? A oslavu nového roku – přijdou Staříci s ohněm?

Josef Porsch – Ablákela
ablakela@gmail.com

Foto: Pavel Spálený – Yučikala

Jak rychle poznat nové kamarády

Léto je za námi a začíná nový školní rok. Tak jsem si říkal, že se dnes podělím jen s pár hrami, které používám na seznámení lidí a zapamatování jmen. Asi budete některé znát, ale snad najdete i novou.

Začnu těmi, které používám na zapamatování jmen.

Schovky – Běžná hra na schovávání v jakékoli variantě co znáte, jen se dbá na to, aby hledající zapikal osoby pouze jménem. Když si nevzpomene, nemůže zapikat, tedy nenašel. Je až neuvěřitelné, jak rychle se jména všichni naučí.

Čísla – Vlastně je to taková schovávaná za chůze. Skupina jde terénem a ten, kdo piká, se z ničeho nic zastaví, zavře oči a začne počítat od pěti až desíti do nuly (dle obtížnosti terénu). Mezitím se hráči schovávají a dále se již nesmí přemísťovat. Hledač po odpočítání prohlásí „vidím“ a otevře oči. Od této chvíle se nesmí pohnout z místa, může udělat pouze úrok stranou, tak aby jedna noha zůstala na místě počítání, může vyskočit, sehnout se a snaží se najít schované hráče. Koho vidí, vždy musí vidět a ne slyšet, toho vyvolá jménem. Pokud je na předpokládaném místě, je nalezen (cvičení fair play). Pokud ne, zůstává nenalezen do konce hry. Vyhrává ten, kdo nebyl nalezen a je nejbližší hledači. Za odměnu hledá příště. Hra je u nás velmi oblíbená a umožňuje hodně strategických tahů, jako si vyměnit oblečení, odhodit viditelně batoh a sám se dobře ukrýt, zkusit štěstí hned za zády hledače. Cesta do kopce se krásně rozloží a uteče, jen se dost časově protáhne.

Plachta – Rozdělíme děti na dvě skupiny, které si sednou každá na jednu stranu natáhnuté plachty, celty, deky. Každá skupina vyšle k plachtě jednoho svého člena. Poté pustíme plachtu k zemi a úkolem je co nejdříve říct jméno toho, kdo sedí na druhé straně plachty. Komu se to podaří, přetáhne protivníka do své skupiny. Vyhrává skupina, která je větší. Při optimálním průběhu vyhraji všichni.

Volací – Sedíme v kruhu a jeden hráč řekne své jméno např. Martin volá Jirku a ukáže ukazováčkem na Jirku. Jirka pak rychle reaguje a posílá dál, Jirka volá Katku a tak dále. Kdo se splete, nebo opozdí, dostane čárku na čelo.

Výměna míst – Sedíme v kruhu, jeden hráč jde do kruhu a zaváže si oči. Vedoucí hry pak vyvolává jménem hráče, kteří si vymění místa. Ti se snaží vstát a vyměnit si místa tak, aby je chytač v kruhu nechytil. Kdo je chycen, vymění si místo s chytačem.

Na lepší seznámení máme třeba tyhle:

Zelená karta – Hra je inspirována filmem Zelená karta. Rozdělíme hráče do dvojic, nejlépe tak, aby spolu byli ti, kte-

ří k sobě nenašli cestu, nebo se neznají a sdělíme jim, že jsou manželský pár na oko, který se pro muže snaží získat zelenou kartu, trvalý pobyt v USA. Za 20 minut přijde imigrační úředník a dá jim test, který má prokázat, jak moc se manželé znají a nejde tedy o podvod. Mají čas pouze do příchodu imigračního úředníka, aby si o sobě sdělili co nejvíce. Upozorníme manželské páry, že se můžeme zeptat na cokoli z minulosti, nebo jaký používá partner šampón. Po dvaceti minutách přichází imigrační úředník a rozdává testy, v nich jsou otázky dle libosti například, kde se narodil, kolik mu je let, kolik má sourozenců, jaké má domácí zvířata, co dělá rád, jaké jídlo jí rád, jaká je barva jeho zubního kartáčku a podobně. Hra je pro poznání, ale neuškodí vyhodnotit nejlepší test.

Přesedaná – Sedíme v kruhu a vedoucí hry vyvolává lidi, kteří se posunou v kruhu. „Posune se o dvě místa doprava každý, kdo nemá rád rozinky.“ Ti, na které to sedí, se posunou dle pokynů a sednou si na určené místo. Pokud je místo již obsazeno, sednou si na kolena sedícího. Hra jednak odbourává ostych, ale umožní nám během hry uvést i otázky, na které by nám jinak hráči neodpověděli. V zápalu hry si často ani neuvědomí, co vše na sebe prozradili.

Lidské bingo – Doma si připravíme tabulku, kde každé pole bude mít charakteristiku člověka. Čte rád knihy, umí stojku na rukou atd. Hráči dostanou svou tabulku a shání podpis toho, na koho tato charakteristika pasuje. Kdo naplní celou tabulku podpisy, vyhrál a o výhře informuje zakřiknutím BINGO.

Pokud máte takovou krátkou osvědčenou hru na seznámení a nenašli jste ji zde, pošlete krátký popis na maco@tom1303. Pokud se sejde vícero her, vyvěsíme je na asociační stránky do sekce Vzdělávání.

Martin Strnad
TOM MARACAIBO, Třinec
Foto: Jiří Chour, TOM Veverk

Na co se často ptáte

Jak to bude s novými stanovami?

Nový občanský zákoník přinese našemu spolku i potřebu nových stanov. Těmi se z vůle spolkového vedení zabývá pracovní skupina, ve které jsou mj. Tomáš Novotný a Ondřej Šejtka. Spolupracujeme s právníky České rady dětí a mládeže, vše budeme konzultovat s dr. Radkou Šumarovou, dlouholetou členkou náčelnictva, která nám úspěšně pomohla „vysoudit“ Oparenský mlýn. Připravujeme stanovy, ve kterých bude asociace – dosavadní sdružení spolkem hlavním, oddíly budou spolky pobočné. Ty oddíly, které mají správně zřízena IČ, tj. jejich oficiální název je veden pod tvarem Asociace turistických oddílů mládeže ČR, TOM 12345 Olgoj Chorchoj Plzeň nebo tvarem velmi podobným, si je ponechají a hladce vplují i do nového roku 2014. Oddíly, které mají název jiný, si ho budou muset změnit na výše uvedený tvar a oddíly, které IČ vůbec nemají, tedy používají IČ asociace, si ještě letos nebo v průběhu dalšího roku požádají o IČ nové. Tam, kde to bude možné, provede po dohodě s ministerstvem vnitřní změnu ústředí. V době, kdy se dostává ke čtenářům tento Tomík, by měly být oddíly, kterých se změna týká, již informovány.

Zvažujeme také míru vzájemné odpovědnosti (a zatím se kloníme k tomu, že nepřistoupíme k tomu, aby oddíly – spolky pobočné – v nových stanovách jakkoliv ručily za matku, tedy ústředí). Tolik jen z úvah skupiny, která se tvorbou nových stanov zabývá.

Není potřeba se rozhodně plašit, pro oddíl by se nemělo nic dramatického měnit. Zůstane mu majetek, peníze, práce – ano, hlavně ta práce... Ústředí nemá ani na vteřinu ambici oddílům do ničeho za-

sahovat, mít více starostí, než má dosud. Pokud bude něco zásadně zpřesněno, pak likvidace pobočného spolku – oddílu. Majetek bude třeba vypořádat naprosto solidně, poté bude třeba požádat o zrušení oddílu a likvidaci IČ. V minulosti jsme z některých rušících se oddílů těžko dohlavovali zpět věci pořízené ze státní dotace, po některých zůstaly dluhy. Byly to případy v řádech jednotek (!) za uplynulých patnáct let, aby bylo jasno. Nový zákoník v tomto bude tvrdší, postup bude přesně upraven ve stanovách.

I když nový občanský zákoník vstupuje v platnost 1. ledna 2014, následuje ještě tříletá lhůta, ve které je možno vše doladit, opravit a vyjasnit. Není proto nutné se obávat toho, že ve spolkovém právu nastává 1. lednem příštího roku nějaký dramatický zvrat. Oddíly dostanou stanovy k debatě na konci jara. Víc než půlrok bude možné je ladit a zpřesňovat, schválit bychom je měli v lednu 2015 na sněmu.

Zajímavou www.stranku.zridila.crdm – na odkazu [NOZ.crdm.cz](http://www.NOZ.crdm.cz) si můžete přečíst názory, otázky a odpovědi, většinou kvalifikované a přehledně podané.

Jsem zásadním zastáncem uvážlivého přístupu, raději delšího ladění, než ukvapené tvorby stanov. Při dýchavičnosti státního aparátu nelze vyloučit tu a tam problémy a nepochopení, rovněž ne každá interpretace podávaná médiu je přesná. Pracovní skupina, ústředí i náčelnictvo však budou pracovat tak, aby do ledna 2015 byl připraven pro sněm návrh solidních nových stanov našeho spolku.

Tomáš Novotný

OSLAVY!

125 let KČT

Kvůli povodním přeložený termín oslav 125 let KČT nebyl pro většinu našich členů problém, a tak jsme vyrazili poslední prázdninový víkend 30. 8.–1. 9. 2013 do Prahy v počtu 24 účastníků. KČT Praha připravil tak bohatý program a množství pochodů, cyklojízdy a splutí Vltavy, že byl velký problém si vybrat, abychom toho viděli co nejvíce. Nakonec se pro nás vodítkem stala „Štemplmánie aneb razítka po celé Praze!“, 30+3 razítka rozmístěná po pamětihodnostech a muzeích. A protože jsme většinu těchto míst i důkladně prohlédli, je konečných průměrných 21 razítek velký úspěch. Království železnic, Armádní muzeum, Muzeum hl. města Prahy, Pražská brána, Muzeum pražských pověstí a strašidel, Muzeum Karlova mostu, Petřínská rozhledna a zrcadlové bludiště, Staroměstská mostecká věž, Žižkov Tower, Svatomikulášská městská zvonice, Muzeum Lega, Muzeum gastronomie a Karla Zemana... To jsou jen některá místa, která jsme navštívili a oštemplovali si své účastnické karty. Nedělní program jsme završili návštěvou ZOO a Botanické zahrady v Troji, kde v příjemném a slunečném prostředí proběhnul závěrečný kulturní program a vyhlášení výsledků. K pěknému počasí je třeba pochválit výbornou stravu v gymnáziu Nad Štolou a ochotné a usměvavé pořadatele!

Za TOM Čmoudík Ostrava,
Rostislav Kašovský

125 let Turisty

Víkend 6. až 8. září byl ve znamení oslav 125. výročí časopisu Turista. Do Železné Rudy se sjeli jeho příznivci z celé republiky, nechyběla ani známá tvář České televize, autorka Toulavé kamery Iveta Toušlová. Na snímku v rozhovoru s Tomášem Novotným, řeč je bezpochyby o...
(ton)

Druhá várka HRAVÝCH KRABIC se rodí ve Valmezu!

Pokud jste prošvihli první várku HRAVÝCH KRABIC z dílny Ivoše Skočka a Jiřího Paláta, vězte, že během listopadu – ledna vypravíme po zemích moravských a českých, ano, také do Slezska, várku druhou a poslední.

Zájem o Hravé krabice prosím vyjepte co nejdříve! Kvůli distribuci potřebujeme vědět, kolik z nich poputuje z Moravy k nám, do Roztok, a kolik jich bude rozvezeno či jinak předáno v Ostravě, Brně atd.

Několik zásad při distribuci:

Krabice nemůžeme posílat poštou, na to jsou příliš velké a křehké. Vězte také, že jeden dospělý muž unese vcelku bez problémů jednu sadu krabic (herní set je tvořen dvěma krabicemi a molitanovou kostkou). Dvě sady neunesou skoro nikdo, takovou náruč neznám...

Budeme se snažit, aby krabice doputovaly podle Vašeho zájmu do velkých měst s hojným výskytem tomíků. To, že je rozvezeme do každé vsíky, to věru tentokrát neslibujeme, leda by byla na trase mezi již zmíněnými velkými městy. Naopak velmi uvítáme, když si někdo bude ochoten přijet pro krabice osobně do Roztok či Valmezu.

Přednost budou mít ti, kdo krabici dosud nemají. Další na řadě budou naši členové nebo i nečlenové, kteří do dnešního dne, tj. do 12. září, projeví o krabici zájem, lhotejnost, zda už jednu várku mají, nebo nikoliv. Pak přijdou na řadu vedoucí, kterým nestačí jeden herní set, a také lidé mimo spolek. S distribucí této várky krabic není spojen už žádný dotazník, jen předávací protokol. Za její „provoz“ také již nikdo nedostane ani korunu českou...

V podzimní – poslední várce, budeme distribuovat 150 krabic (část je již zarezerována), nicméně i tak – neváhejte.

V případě zájmu pište prosím výhradně na adresu lukas.husek@a-tom.cz

S pozdravem Ani jeden oddíl bez Hravých krabic zdraví

Tomáš Novotný
Lukáš Hušek

Iloně Jaglové od srdce

Prozrazovat věk ženy se nesluší, ale pokud je dotyčná čilá, rázná, přímočará, veselá, s neutuchající energií rozdávanou na všechny strany, pokud nadto vypadá o deset let mladší a je z Ostravy, pak si to myslím mohu dovolit.

Ilona Jaglová, dlouholetá šéfová naší revizní komise, slaví v říjnu šedesátku.

Znám ji, co je asociace asociací a věřte, že je s naším spolkem svázána sterými vazbami. Kamarády tomíky z Ostravy, oddílem Průzkumníků, kterému členů nikdy neubývá a ve kterém Ilona pracuje (a mládne) spolu s manželem Vráťou, zejména ale revizní komisí Asociace TOM.

V té práci od začátku spolku a nedohlédnu už přesně, jak dlouho ji vede, ale mám pocit, že dobrých patnáct let to bude. Pracovat v revizce není med a vést ji, to už je občas zrovna očistec.

Rád přidávám téhle zapálené turistce k narozeninovému přání všeho dobrého i prosbu, aby ještě dlouho listovala stovkami stránek vyúčtování, dotačních formulářů, abychom se ještě řadu let potkávali na roztockém ústředí, aby kousek svého elánu nadále věnovala uhánění kolegů a kolegyně, kteří se občas ke kontrolám zrovna nehrnou, aby měla trpělivost vysvětlovat, vysvětlovat, vysvětlovat... Že přeju a děkuji nejen za sebe, ale i za Alici a Zdeňku z ústředí, jakož i za ekonomy a účetní minulé a budoucí a též za všechna náčelnictva, co jich spolek kdy měl, to se rozumí samo sebou...

Všechno dobré, lko!

Tomáš Novotný

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práce, matka pokroku, v Oparne

Až přijedete do Oparenského mlýna a otevřete vrata, budete šlapat po týdně, poněkud úmorné dřině několika mladých mužů z poděbradského TOM Robinsoni, berounského TOM Bobr, TOM Jeleni ze Sedlčan a hradeckých Lvičků. Nová dlažba z místního kamene navazuje na vydlážděný dvorek a je jednou z mnoha prací, které během posledního srpnového týdne vykonala třicítka mladých brigádníků z Brna, Berouna, Roztok, Poděbrad, Odřepsů, České Lípy, Dobranova, Hradce Králové, Liberce a Sedlčan. Sehraná úderka, která zvelebujeme náš majetek již osmým, respektive devátým rokem, znovu dokázala, že i vlastními se dá vytvořit kvalitní dílo všeho druhu. Ono naštipat a nařezat snad 20 kubíků tvrdého dřeva, vybělit několik místností mlýna, předělat vstupní bránu, vytvořit 5 nových polí plotu, posekat několik arů luk, k tomu hrát brigádní hru, nechodit zrovna brzy spát... To chce celého (krásného mladého) člověka. Brigádníkům patří můj velký dík!

(ton)

Jak se líhne triko

Tričko je fenoménem našich TOM. Znáte snad takový (dobrý) oddíl, který si nikdy nenechal vytisknout vlastní tričko? Trika pořizují vedoucí na tábory, na běžný oddílový rok, nová trika vznikají na mezinárodní expedice, pestrá (a od roku 2014 jistě opatřená symboly spolku) trička mají i turistické závody. Své triko měla i oparenská brigáda. Troufnu si říci, že to bylo v historii tomíků poprvé, co se autor inspiroval pro obrázek na triku prastarou americkou karikaturou, nebál bych se říci agitkou. Theodore Roosevelt (první americký prezident tohoto jména) na ní na lopatě vynášel nepřehledníky, kteří by snad mohli zabránit stavbě Panamského průplavu. Užitečné stavby, kterou prezident prosazoval doslova silou mocí, když území patřící původně Kolumbii nechal vyvlastnit pod patronátem pěchoty. Pěčí Tadeáš Klabana z poděbradských Robinsonů se Roosevelt proměnil v bodrého makáče s ferdovským šátkem, a nadšeně pracuje pro asociaci. No řekněte, přátelé, (spolu s Jiřím Paroubkem) sami – Kdo z vás to má?

(ton)

Prahy šikmého skluzu ze skládaného lomového čediče jsou již téměř hotovy. Šířka koryta potoka se v místě náhonu se zvýšila ze 2 m na 4 m.

Vyčištěný kanál odvádějící vodu z mlýnské lednice zpět do potoka je částečně již znovu zaklopený původními porfyrovými plotnami a přehrnutý zeminou. Po svém dokončení bude vitanou drenáží obnovené stanovací louky.

Obnova náhonu Oparenského mlýna - realizace protipovodňových opatření v plném proudu.

Ve dnech 6. a 7. července 2013 zažil Oparenský mlýn horké chvíle. Obyvatelé stěhovali věci z přízemí do pater a pytle s pískem nezištně poskytnuté chotiměřskými hasiči obklíčily všechny vstupy. Noc a den trvala nejistota, zda vydatným deštěm živěná voda Milešovského potoka dosáhne stavu z roku 2008, kdy se valila dvorem i chalupou a odnášel s sebou stavební materiál právě probíhající obnovy. Tentokrát jsme měli štěstí, povodňová vlna se zastavila 2cm pod přelivnou hranou.

Vážné varování si vzali všichni zúčastnění patrně k srdci, neboť již několik dní na to se rozběhla v areálu mlýna a jeho nejbližším okolí realizace protipovodňových opatření, projektovaných autorizovaným technikem pro vodní stavby ing. Petrem Maděrou a finančně podpořených evropskou dotací z Čile 3 a Ministerstvem pro místní rozvoj. Součástí úprav, které ochrání mlýn před dvacetiletou vodou, je také stavební obnova mlýnského náhonu, lednice a retenční nádrže. Jejich

revitalizace je, stejně jako kvalitní a citlivé provedení nově vznikajícího vodního díla, důležitou součástí pro realizaci výchovných a vzdělávacích programů A-TOM v Oparenském mlýně.

Bocman – Kamil Podroužek

Stavba nátokového objektu náhonu, který bude rozdělovat vodní proud při vysoké vodě. Část vody bude odvádět obnoveným náhonem kolem mlýna a ulehčí tak vodnímu toku v kritickém místě zúžení Oparenského údolí železničním náspem.

V mlýnské lednici je ještě 12 kubíků bláta, kamení a splachu, které bude třeba pro správnou funkci vodního díla odstranit.

Klenutá výpust z mlýnské lednice, zvaná „hlt“ čeká ještě na své vyčištění. Díky odstranění závalu poklesla hladina v kanále téměř o půl metru.

Česká rada dětí a mládeže v předprázdninovém a prázdninovém čase

Letošní rok je na ČRDMD především ve znamení příchodu nového Občanského zákoníku (NOZ), jehož účinnost je plánována na začátek roku 2014. Aleš Sedláček, ale i ostatní zaměstnanci ČRDMD se problematice NOZ značně věnují, kdy pro sdružení dětí a mládeže, tedy i pro nás získávají informace o tom, jak nás tyto legislativní změny ovlivní, co bude třeba změnit apod. K problematice NOZ jsme spustili rozcestník NOZ.crdm.cz, vydali příručku pro neziskovky, pořádáme řadu seminářů, zkrátka se snažíme, aby příchod NOZu nebyl pro sdružení tak velkou zátěží. S ministerstvem vnitra jsme vedli další diskuse na téma rejstřík občanských sdružení. Od nového roku totiž tyto rejstříky přejdou pod tzv. rejstříkové soudy a to bude další změna. Kromě této, pro většinu patrně nudné agendy, jsme v květnu uspořádali tradiční Bambiriádu, kde se v mnoha městech prezentovali také tomíci. Dále již delší dobu bojujeme s ministerstvem zdravotnictví ohledně detailu zveřejňování tábořišť a míst, kde se konají letní tábory na serveru www.taboryinfo.cz. Jedná se o informační portál, na kterém je ale bohužel přesně zobrazená poloha tábora a to není vždy pro organizátory vhodné, protože občas je přeci dobré mít utajené tábořiště, ne? Neustále jsme pracovali a doplňovali zpravodajský server Adam.cz, vydávali časopis *Archa* – je pravdou, že mnohé články mají u sebe obrázek hořce a to je důkaz, že se o tomíci píše všude možně. Připravovali jsme další ročník projektu 72 hodin, přijali novou účetní, začali pracovat na evropském projektu, který má za úkol ekonomicky zhodnotit dobrovolnou práci, spustili již čtvrtý ročník projektu „Kecejme do toho“ a po devíti měsících se rozloučili s historicky prvním dobrovolníkem evropské dobrovolné služby Maltem z Německa, který se v létě účastnil také jednoho tomického tábora na jihu Čech a na jeho místě pak přivítali polku Magdalénu, která u nás bude dobrovolničit celý rok. Na ČRDMD je stále co dělat a jsem přesvědčen, že jsou to vše činnosti prospěšné. Tedy, až někdy pojedete v Praze přes Senovážné náměstí, dejte vědět, rád vás tam uvidím.

*Tomíkům zdar!
Ondra Šejtka*

Jiří Navrátil jubilující, po řece Vltavě se plavící

Skaut, překladatel, novinář, politický vězeň nacistického i komunistického režimu Jiří Navrátil oslavil zkraje září devadesátiny.

Muž, který vyrůstal ve Foglarově prvo-republikovém oddílu, se jich dožil v plné svěžesti a v dobrém rozmaru. Mohli se o tom přesvědčit jeho přátelé, kteří se k oslavě spíše komorní sešli v září na lodi Vltava na pražském nábřeží nedaleko Tančícího domu. Místo přátelského setkání s Jiřím Navrátilem nebylo zvoleno náhodně. Nedaleká Malostranská vodárenská věž (Petržilkovská vodárna) je místem, odkud za války Jiřího vodácký oddíl „loupi“ své kroniky, poté, co klubovnu ve věži nacisté zapečetili...

Jiřího Navrátila přišli pozdravit zejména přátelé skauti, nechyběli ale ani tomíci či woodcrafteri, s blahopřáním dorazila náměstkyně ministra Eva Bartoňová a druhý muž téhož ministerstva Jindřich Fryč.

Tři hodiny gratulací, poutavého vyprávění a promítání dobových diapozitivů utekly rychle – skoro jako vltavská voda, po které se slavící skautský místostarosta (ano, ten pilný návštěvník našich sněmů i jiných taškařic, vtipný a pohotový glosátor) s úsměvem projížděl...

Tomáš Novotný

Foto: archiv Jiřího Navrátila a Romana Šantory.

Nestorů spolku v Pravěku a na Fidlovačce

To, co původně byla shoda náhod, obrátila milá společnost někdejších členů rady mládeže v žert. V Pravěku, útulné restauraci v Nuslích, se totiž 18. září sešlo třináct členů někdejších vedoucích, kteří pracovali před pětadvaceti a více roky v radě mládeže nebo v rozličných funkcích krajských. Řada z našich veselých a vitálních hostů překročila osmdesátku, doyenem setkání byl Jarda Kubeš – Robin, šéf základny TOM ve Valašské Bystřici. Do Prahy přijela Líba Valentová s manželem, frýdlantská Marie Bařinová, která oddíl vede idnes, František Bednář, Dušan Polívka, Vladimír Theuer, Jitka Novotná, Pavel Rom, Vlasta Semanová, Ludmila Vaváčková a Stanislav Mach s manželkou.

Tomíci si svých nestorů považují a pozvání bylo formou díky za dlouhé roky práce pro náš spolek.

Hostiteli setkání bylo ústředí tomíků, program zorganizovali Eliška Eclerová a Tomáš Novotný. Mezi nestory zavítal i generální sekretář KČT Mojmir Nováček a Ondra a Kačka Šejtkovi.

Po příjemné večeři následovalo v Divadle Na Fidlovačce představení Šumař na střeše, zpěvný příběh židovské komunity z předrevolučního Ruska, v hlavních rolích s Eliškou Balcerovou a Tomášem Töpferem.

Čtvrteční program byl volný – část kolegů si prohlédla pražské zajímavosti, někteří přijali pozvání Mojmir Nováčka k prohlídce pěkného sídla klubu a k dobremu obědu.

Setkání, které iniciovali Libuše Valentová a Tomáš Novotný, pořádáme opakovaně, byť nepravidelně. Proběhlo v příjemné atmosféře a určitě nebylo poslední akcí tohoto druhu.

Tomáš Novotný

Půkulatiny Jaroslava Kubeše

Srdečné blahopřání posíláme do Valašské Bystřice Jaroslavu Kubešovi – Robinovi. Jeden z nejčilejších nestorů našeho spolku, donedávna vedoucí TOM Plamen a dlouholetý správce populárního a hojně navštěvovaného Mraveniště oslavil na konci září pětasedesáté narozeniny. Stisknout ruku a popřát vše dobré mu přijelo několik členů bývalého i současného vedení tomíků a redakce se velmi ráda připojuje!

(ton)

Co bylo v létě a také v září 2013

❑ Tisíce českých a moravských tomíků prožily hezké léto, tu a tam zpestřené vichřicí či veleděštěm, ale – alespoň co ústředí ví – bez vážnějších úrazů na těle a snad i na duši.

❑ Bratislava hostila na letním srazu Klubu slovenských turistů také několik oddílů z Moravy a část spolkového náčelnictva.

❑ Bouře poničila novou letní jídelnu v Dobré Vodě a přívalem deště vnikl do pořešínské chalupy a vymlel mocnou rýhu na zahradě. Zatímco v prvním případě pojišťovna vše solidně uhradila, pozemek poničený vodou byl nepojištěný, protože nepojišitelný.

❑ Tomášové Hurt a Novotný se sešli s firmou Dredger, vítězem výběrového řízení na uskutečnění výstavby protipovodňových opatření v Opavském mlýně, a podepsali smlouvu na zbudování díla v hodnotě 2 655 000 Kč, na jehož konci budou obnovené náhony, funkční retenční nádrže, opravené břehové zídky pod mlýnem, ale hlavně velký rozdělovací objekt nad mlýnem, vodní dílo nemalého rozsahu. Ještě dál po toku času je snad možné slyšet velmi, velmi slabé klapání mlýnského kola, leč nepředbíhejme.

❑ Oddíly tomíků Hogan z Ostravy, Robinsoni z Poděbrad, SPT Lomnice, Bobři z Ústěky, tomíci z Úhlavy, trinecké Maračibo, Akimovo BVÚ z Ostravy, Soptíci z Bystrice, postoloprťští Výrové, tomíci vykouknuvší ze Zeleného lesa v K. Šenově a Rytíři Lužických hvozdů nasbíraly celkem patnáct tisíc českých korun Kč jako podporu svým přátelům – vodákům a táborníkům, kterým klubovny a tábořiště poničila červnová povodeň. Deset tisícovek přidalo ústředí ze spolkových prostředků, k postiženým poputují koncem roku i peníze z účelového grantu MŠMT.

❑ Manželé Martinkovi z TOM Liščata z Velkých Hamrů se přesvědčili, že i sebelepsí snaha o dobré úmysly uspořádat integrovaný tábor se sociálně vyloučenými dětmi z romského prostředí nemusí být vždy beze zbytku korunována úspěchem a může se proměnit v dočasnou noční můru. Zdá se však, že neklesají na mysli, což je dobrá zpráva.

❑ Časopis Turista oslavil v Železně Rudě své 125. narozeniny a Iveta Toulavá kamera Toušlová slíbila šéfovi tomíků, že by tak skvělý spolek mohl být co nevidět v televizi.

❑ Na táboře Veverků z Brandýsa v Jablence u Zbirohu řádl divý vítr, který v noci vyhnal děti ze stanů, nemilosrdně bičo-

val vše živé i neživé, potrhával několik stanů, leč nakonec – znaven – ustal. Tomíci byli udatnými hasiči evakuováni na jednu noc mimo tábořiště, ale už další den spali zpátky ve svých vlhkých, místy pochroumaných stanech.

❑ Šest oddílů tomíků se sešlo ve Staňkově a medilo si, jak obětavě se o ně stará pořadatel 32. srazu tomíků Zdeněk Stroušek, plzeňský krajanek.

❑ Oddíl Bodláků z Prahy oslavil sedmdesáté výročí oddílu!

❑ Vedení spolku navštívilo v září 2013 finále česko-slovenských turistických závodů a radovalo se ze srdečného uvítání, jakož i z nadšení na tvářích finalistů, kterým šéf moravskoslezských turistů Brěta Boháč a předseda asociace Tomáš Novotný předávali medaile. Poté vedení prohlédlo vypřtřenou Kamenku a odjelo rokovat do naopak zcela vybydlených a na generální rekonstrukci čekajících Stříbrných Hor.

❑ Ivo Skoček a Zdeněk Rolinc hledali základnu tak usilovně, že při tom našli několik kešek a zavdali příčinu domněnce, že překročili několik bludných kořenů.

❑ Vedení spolku na schůzi zhodnotilo tábory, vyslechlo si informace o novém rezervačním systému základen i o tom, jak pokračují práce na Opavně a dalších chalupách, povytáhlo obočí nad tím, co všechno kontrolovala ministerská kontrola na táboře TOM Pawnee, požádala výchovnou radu o to, aby ve spolupráci s manželi Martinkovými z TOM Liščata připravila na jaře seminář o multikulturní výchově v oddílech a souhlasilo s krátkodobou půjčkou pro KČT na výstavbu Bezručovy chaty.

❑ Lukáš Hušek vyhodnotil dotazníky Hravých krabic Hopa a Youryho, což byla práce nemalá a náročná a vyplynulo z ní, že drtivě většinu lidí se krabice líbí, menšina je rezervovaná a jen asi dva nebo tři na nich nespátují nic zvláštního.

Jeden dobrý člověk napsal do hodnocení, že mu vadí, že dvě figurky ze hry Tlamičky se podobají nápadně českým politikům a že to je politizace všeho. Je pravda, že Drákula jako by z oka vypadl knížeti a jeden nařvanec má jisté rysy premiéra Paroubka, ale i autoři hry jsou jen lidé a kde pořád brát inspiraci, že?

❑ Ve Svitavách proběhla poslední kontrola v rámci akce Čistý tomík a šéfredizorka zároveň vyškolila patnáctku zájemců o taje účtování. Tomíci-nováčkové z pražského oddílu Sůvy pak napsali, že šéfredizorku Ilonu doslova milují, což bylo míněno vážně a potvrzuje to, že celé ško-

lení proběhlo ve vřelé a laskavé atmosféře.

❑ Ondřej Šejtka a jiní dobří lidé tlačili na vznik nového rezervačního systému chalup, domů a vil, které vlastní tomíci. Systém to bude jistě skvělý a lidé, kteří se vrátí z chalupy, si budou snad ještě ten večer přečíst mail s připomenutím, že mají svůj pobyt také zaplatit. Pokud nezaplatí, dostanou za pár dní další takový mail... Nic nebude opomenuto a nikdo nebude ušetřen, tedy pokud to celé bude bezvadně fungovat.

❑ Oddíl mladých ochránců přírody Sůvy se definitivně rozhodl přelétnout k tomíkům. K potěše spolkového náčelnictva není sám – za uplynulých deset měsíců vstoupilo do asociace osm nových oddílů různé velikosti a stejné množství o vstupu jedná, nebo alespoň přemýšlí. Ústředí vše bedlivě sleduje a tu a tam přemýšlející popichuje a posílá jim různé návodné dárky a maily, protože o nové členy spolek zkrátka stojí.

❑ Tomíci coby hlavní partner projektu Činy mluví, v jehož rámci vznikají hravé krabice, zádrveční vaky a bohdá vzniknou také herní moduly na našich základnách, se rozhodli vyměnit auditorku projektu, která nekomunikovala a které bylo potřeba telefonovat pro to, aby odpověděla na mail. Duze, která auditorku navrhla, se to nelíbilo a mailová komunikace mezi Senovážným náměstím a Roztokami na čas lehýnce zamrzla.

❑ Jiří Homolka navštívil znovuotevřenou chatu Klubu slovenských turistů na Rysech a přátelsky pobesedoval s podpredsedníčkou KST Erikou Fábryovou.

❑ Česká rada dětí a mládeže rozjela sérii besed a seminářů k novému občanskému zákoníku, který mění v některých formálních aspektech život tuzemských spolků a tomíci v tomto kontextu napsali na ministerstvo vnitra o seznam oddílů, které, jsouce obdařeny vlastním IČ, patří pod naši asociaci.

❑ Osud nového zákoníku pak záleží na Senátu a podpisu prezidenta, s čímž tomíci vůbec, ale vůbec nic nenadělají.

❑ Českem prosvítila série skvělých narozenin – místostarosta skautů Jiří Navrátil oslavil devadesátku, Robin Kubeš z Mraveniště pětadesátku, Táňa Dvořáková z TOM Bodláci a Ika Jaglová z revizní komise pak společně a rovnoměrně docílily čísla, které je ještě o třetinu vyšší, než úctyhodné jubileum dr. Navrátila, zatímco třetí dcera někdejšího spolkového ekonoma Petra Balcera se zvolna blížila ke druhému roku svého roztomilého života.

Oddílový časopis

Tomíci z oddílu Stopaři z Jirkova zaslali na ústředí oddílový časopis resp. jeho speciál Rok plný zážitků.

Časopis mapuje uplynulý oddílový rok, tábor, výpravy, brigády, tradiční akce apod. Nechybí ani něco málo praktických informací – například o vybavení na víkendové akce, obsah KPZ, morseovka, turistické značky.

Časopis je pěkně napsaný a stejně tak doplněn pěknými ilustracemi a fotkami.

Stopařům děkujeme a do dalšího vydání přejeme mnoho oddílových akcí a zážitků!

(ústř)

Napsali o nás...

Na ústředí dorazí občas mail, který nás moc potěší. Otiskujeme k nahlédnutí dva z nich...

(ústř)

Dědov – úžasná chalupa, pokud to bude možné, určitě někdy příště opět dorazíme. Okolí známe, mnohokrát jsme šli okolo, konečně se nám to podařilo poznat i zevnitř.

Milan Anders,
PS POHODA, Jaroměř

...přesto moc děkuji za rychlou reakci – na základny A-TOM se určitě chci postupně podívat (buď s týmy dospěláků nebo s oddíly dětí) – koupil jsem si v srpnu knihu (tuším, že se jmenuje Chalupy) o objektech, které vlastníte, a jsem nadšen – krásná místa, vzorná péče, skvělá prezentace i na webu. Tentokrát to ještě nevyjde – možná se ale v příštím týdnu ozvu ohledně prvního říjnového víkendu.

Moc se tedy těším na pobyt na některé z vašich základen.

Michal Bureš – Bumerang,
Předseda krajské rady
Junáka – Královéhradeckého kraje
Koordinátor sekce PROGRAM projektu
Skauské století

**Uzávěrka příštího čísla:
20. 12. 2013**

**Tomík č. 88,
říjen 2013**

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
ve spolupráci s Klubem českých turistů,
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Rostoky.

Tel.: fax: 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili:

Jiří Chour, Tomáš Novotný,
Petr Balcer, Zuzana Antošová

Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Jiří Chour

ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.

Náklad 1000 výtisků.

Liga lesní moudrosti má nového náčelníka

Woodcrafter Filip Chmel se stal v sobotu 12. října novým šéfem LLM – Ligy lesní moudrosti. Do pražského Suchdola, kde devětadvacetiletý vlasáč Filip bydlí se svou ženou Terezou a malou dcerou Kristýnkou, rádi posíláme blahopřání! Filip i Tereška vedli úspěšně tři roky banátské tábory, společný tomicko-woodcrafterský

projekt. Nového náčelníka LLM zná řada z nás jako dobrého společníka a nadšeného woodcraftera, takže poblahopřejme po indiánsku – Wašte!

Tomáš Novotný,
Tomek Hurt,
Ondřej Šejtka

HoRy DOly Širý les, NArodním PARkem Nízké Tatry

Hrdoš Napant!

Je druhé prázdninové pondělí a naše skupinka sedmi statečných z oddílu TOM Veverk se právě chystá odjet z Hlavního nádraží v Praze směr Slovensko. A náš cíl? Přečhod Nízkých Tater – prý jednu z nejnáročnějších „hřebenovek“ u nás a na Slovensku. Všichni jsme tedy vyrazili natěšení a plni elánu s min. 15 kilovými batohy na zádech na cestu, která se nese ve znamení našeho slavného Hrdoše Napanta!

Po noční jízdě se brzy ráno probouzíme, ještě rozespálí přeseďáme na autobus, který nás kolem sedmé ranní vysadí v Korytnici a odsud už musíme po svých. První den je asi nejnáročnější, musíme pokořit nemalý příděl výškových metrů, zvyknout si na celodenní chůzi pod váhou vybavení, ale i přesto jsme všichni stále dobře nala-

děni. Večer vděčně usínáme ve stanech vyčerpání, ale šťastní, že jsme tu. Každý další den probíhá v podobném duchu, od probuzení až po sbalení stanů a věcí. (Nutno dodat, že dívčí část výpravy je ráno probouzena snídaní do stanu, což doopravdy asi ocení jen ty, které už to někdy zažily.) Denní trasy máme předem pečlivě naplánovány, a tak si jen užíváme krásné výhledy a klid, jež tu všude vládne. V půlce výpravy tak zdoláváme nejvyšší vrchol Nízkých Tater – Ďumbier (2043 m.n.m.) Počasí je ideální první půlku týdne, pak se zatáhne a prší, proto jsme nakonec nuceni se zdržet na jedné z chat. Neujdeme tak celou trasu, ale sejdeme místo toho do malebné Vyšné Bocy, kterou si tak máme možnost důkladně prohlédnout. Navštívíme místní doly na vzácné rudy, povídáme s místními, ládujeme se borůvkami až k prasknutí a užíváme posledních společných dní v krásném kraji. Odsud pak další den cestujeme přes Ružomberok domů.

I když nám počasí v závěru tolik neprálo, přesto máme dobrý pocit, že jsme se překonali, vyhecovali a vše ve zdraví a čestně zvládli. Jen jedině jsme asi přecenili – náš hlad, vrátíme se totiž s kupou jídla domů, ale jako první hrdoši to nakonec stihneme předposlední den spořádat v duchu pravych kuchařských hodů.

Co dodat? Moc jsme si celou výpravu užili, získali spoustu nových zkušeností, krásných zážitků, zjistili jsme, jak moc dobrá parta jsme, překonali se, viděli zase kus světa, a tak již teď přemýšlíme, kam naše kroky povedou příští rok!

*Štěpánka Cobllová,
TOM Veverk, Brandýs nad Labem*

Táborová dobrodružství

Kniha herních mágů Jirky Paláta a Ivo Skočka ukrývající nespočet táborových piškuntálií a neotřelých nápadů dělá radost tomickým i ostatním, nespolkovým čtenářům. Pokud ji sami ještě v klubovně nemáte, rozhodně neváhejte a ozvěte se ústředí naší asociace – v žádné oddílové knihovně by tento nebývalý počin neměl chybět!

Objednávejte, dokud je ještě na skladě!

ústředí

Tábor s obrem

Pohádkové království

Veverk Joachym a námluvy

